

DRUGAS
Lietuvių Katalikų Spaudos
Draugas
3334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — Virginia 1-6640-41
Vienintelis laisvės ir tikrovės minties
lietuvių dienraštis pasaulyje

DRUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRUGAS
The Lithuanian Daily Friend
Published by the Lithuanian Catholic
Press Society
3334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — Virginia 1-6640-41
The most influential Lithuanian Daily
in America

No. 48

Kaina 5 centai

KETVIRTADIENIS, VASARIO (FEBRUARY) 26, 1953

Price 5 cents

VOL. XXXVII

Ar remis Chiang 10 mil. kinų?

Gen. Olmsted siūlo planą Chiang pinigais ir kareiviais aprūpinti

WASHINGTON, vas. 26. — Iš Tolim. Rytų grįžęs gen. Olmsted parsivežė planą, siekiantį sustiprinti Chiang Kai-sheką žmonėmis ir pinigais.

Gen. Olmsted krašto apsaugos departamente rūpinasi ginklų tiekimu Amerikos draugams. Neseniai jis lankė visus pietryčių Azijos kraštus, kurie gauna iš Amerikos karinę pagalbą. Kelionėje gavo sugestijų, kaip sustiprinti Chiang Kai-sheką pinigais ir kareiviais. Viską patiekęs krašto apsaugos sekretoriui, nes be JAV prisidėjimo planas sunkiai įtevykdomas.

Planas remiasi tuo, kad pietryčių Azijoje gyvena 10 mil. kinų ir jų tarpe yra turtingų žmonių. Tie kinai galėtų sudėti daug pinigų Kinijos atkariavimo karo mašinai organizuoti ir duoti kelias divizijas kareiviams.

Gen. Olmsted apskaičiavimu, pietryčių Azijos kinai galėtų sudėti per mėnesį nuo 1 iki 5 mil. dol., bet iš daugumos kraštų pinigų negalima išvežti. Šioje vietoje ir turėtų įsiterpti JAV vyriausybė, paimdama tuos pinigų vietinė valiuta ir ekvivalentą išmokėdama Formozai dolerius. Vietinę valiutą galėtų sunaudoti JAV ekonominės pagalbos įstaigos atitinkamuose kraštuose.

Pirmi kareiviai Formozai galėtų būti pradėti verbuoti Filipinuose, kur gyvena apie 400,000 kinų. Pradžiai reikėtų sudaryti vieną diviziją ir išvežti į Formozą.

Yra daug priežasčių planui nepasisekti. Pirmiausia, sunku tikėtis, kad jau seniai po pietryčių Azijos plotus išbarstyti kinai panorėtų vykti savanoriais į Chiang Kai-sheko legionus. Ikšiol tokių savanorių maža tebūta. Pradžios propagandą, jų skaičius padidėtų, bet gal nebūtų reikšmingas. Antra, gal tik vieni Filipinai netrukdytų pagalbą Chiang Kai-shekui verbuoti, bet Indonezija, Siamas, Burma, Indokinija, Hong Kongas ir Singapūras greičiausiai neleis nė savanorių verbuoti, nė pinigų rinkti, nes bijo kom. Kinijos reakcijų.

Susektas didelis Kinijos šmugelis

TOKIO, vas. 26. — Japonijos policija susekė šmugelinkų gaują, išvydusią kelių milijonų dolerių operaciją. Japonijoje areštuotas gaujos vadas ir 16 gaujos dalyvių, 25 areštuoti Hong Konge, keli Amerikoje. Operacijos organizavo kom. Kinija, bet šmugelio šaknų būta ir Amerikoje. Gaujos dalyviai — daugumoje kinai.

Gauja per Hong Kongą išmugėliavo, į Japoniją amerikietiškos gamybos moteriškų laikrodžių už 2,700,000 dol. Už parduotus laikrodžius gautais pinigais buvo perkami įvairūs preciziški instrumentai ir permetai į Kiniją. Gaujos vadas yra slapta į Japoniją 1950 m. įgabentas Kinijos karininkas.

Cigaretės jau be kainų kontrolės

WASHINGTON, vas. 26. — Vakar panaikinta kainų kontrolė variui, aliuminijui, kaikiurams, pieno dirbinams, cigaretėms ir kitiems tabako išdirbinams ir beveik visoms sausoms maisto prekėms, išskyrus kavą, duoną ir kitas kepyklų prekes.

• *Nicoje išsprogdintos* Prancūzijos komunistų partijos partijos. Policija mano, kad tai pradžia naujos atstatyti bangos prieš komunistų įstaigas.

Mirė Vydūnas

Vakar mums pranešta, kad vasario 20 d. Detmolde, V. Vo-

kietijoje, mirė Vilius Vydūnas - Stora, rašytojas, filosofas ir lietuviškos ugnies saugotojas prūsų Lietuvoje. Laidojamas šiandien.

Plačiau apie velionį rasite šios laidos trečiame puslapyje.

Okupuotoj Lietuvoj

Marijampolė

Marijampolėje yra apie 5000 gyventojų, kurių geras penktadalis — rusai valdininkai ir karininkai su šeimomis. Miestas skęsta purvuose, gatvių grindinys išdaužytas. Vytauto gatvės kareivinėse stovi rusų pėstininkų dalinys, kitoje gatvės pusėje gyvena karininkų šeimos. Jų butai apstatyti išvežtųjų „liaudies priešų“ baldais. Rytinėje kareivinių dalyje įkurdinti motorizuotų pėstininkų ir šarvuotųjų daliniai.

Karo metu apgriautoji Marijampolės ligoninė vėl atstatyta, joje dabar esą 400—450 lovų. Dėl vaistų stokos gydymas labai menkas. Tačiau blogiausia su maistu — žmonės bijo rimtai susirgtus atsigulti ligoninė. Turgai vyksta pirmadieniais, trečiadieniais ir šeštadieniais. Turgaus dienomis ypatingai daug milicijos ir sovietinės policijos.

Kaunas

Kaune pažymėtinas didelis elgetų skaičius, pasitaiko daug vagysčių ir apiplėšimų. Juodoji rinka sukoncentruota Senamiestyje, panamuniais ir šalutinėse gatvėse. Ypač daug elgetų visados renkasi ties bažnyčiomis. Jų tarpe labai daug vokiečių, iš kurių vienas, pats elgetavęs, tvirtina, per 3 valandas surinkęs 59 rb... Elgetas dažnai sugaudo ir išgabena į Rytprūsius. Gaudau po kiek laiko šie ir vėl grįžta.

Universiteto klinikoje Žalialalnyje, gaunamais pranešimais, yra 600 lovų. Gydytojų personalas — rusai. Ligoninė negali priimti vienas, pats elgetavęs, tvirtina, per 3 valandas surinkęs 59 rb... Elgetas dažnai sugaudo ir išgabena į Rytprūsius. Gaudau po kiek laiko šie ir vėl grįžta.

Nelietuviška kompartija

Nepaisydami antireliginės propagandos ir grasinimų, žmonės lanko bažnyčias. Išvežta daug kunigų, ir vienam kunigui tenka neretai aptarnauti po keliolika parapijų. Tačiau skamba bažnyčių varpai ir žmonės tiki, kad ateis diena, kada jie praneš vergijos galą ir laisvės dienos pradžia.

Komunistai sako, kad Lietuvoje yra 36,000 komunistų partijos narių. Taigi tik 1.2% visų gyventojų priklauso partijai. (Lietuvoje pagal 1951 metų rinkimų duomenis buvo apie 3 mil. gyventojų). Sovietų Sąjungoje komunistų partijos nariais yra 3.88% visų gyventojų. Lietuvoje atgabendai rusai visuomet persiraišo į Lietuvos KP narius. Re-

Naujas veidas. — JAV atstovo prie Jungtinių Tautų Cabot Lodge pavaduotojas James J. Wadsworth (kairėje) įteikia savo paskyrimo raštus Jungtinių Tautų sekretoriui Trygve Lie prieš pat JT sesijos atnaujinimą New Yorke. (INS)

Susitarę dėl Europos armijos

Vokietijai pasipriešinus, Prancūzija suminkštino pataisus prie Europos armijos pakto. — Italija suvaidino tarpininko rolę

ROMA, vas. 26. — Prancūzija ir V. Vokietija pašalinusios iš kelio didžiausias kliūtis, trukdžiusias sukurti vieną šešių Europos valstybių armiją, kurios įkūrimo sutartį raginti ratifikuoti prez. Eisenhoweris neseniai buvo išsiuntęs Europos savo valstybės sekretorių Foster Dulles.

Čia baigiant posėdžiui Prancūzijos, V. Vokietijos, Italijos, Olandijos, Belgijos ir Liuksemburgo užsienio reikalų ministras, Italijos užsienio reikalų ministerijos kalbėtojas vakar pranešė, kad Prancūzija ir V. Vokietija pasiekė susitarimo dėl Prancūzijos pasiūlytų pataisų prie Europos armijos pakto. Tarpininkavo Italijos užsienio reikalų ministras ir premjeras A. De Gasperi. Kiti užsienio reikalų ministrai kompromisui priitarė.

Prancūzijos užsienio reikalų ministras Bidault pažūrėjęs palankiau į V. Vokietijos priekaištus ir sutikęs, kad penkių protokolų formoje siūlomos pataisos prie Europos armijos pakto būtų peredaguotos pasiektu kompromiso dvasioje. Redakcijos darbas pavestas Paryžiuje dirbantiems ekspertams.

Dar nepasakelbti nė Prancūzijos prie sutarties prijungti pasiūlyti protokolai, nė Romoje pasiektas kompromisas — tų protokolų pataisymas, tačiau sakoma, kad ginčai vyko apie Prancūzijos teisę siųsti kariuomenę į kolonijas neatsiklausiant Europos armijos vadovybės, dėl balsavimo teisių armiją tvarkančiam vyriausiam organui ir dėl visokių dalinių dydžių. Pasiektas kompromisas pašalinąs viską.

Bolševikiškai

TEL AVIV, vas. 26. — Izraelio vidaus reikalų ministras konfiskavo didžiausią ortodoksų bažnyčią Jeruzalėje ir ten įrengs dantų gydymo kliniką. Bažnyčia priklausė Sovietų Rusijai, kuri neseniai nutraukė su Izraeliu diplomatinius santykius.

Neginčijama Izraelio teisė paėmti globon Sov. Rusijos turtą, bet tenka abejoti, ar protingas Izraelio žygis paversti bažnyčią kliniką.

Kia tad manyti, kad didelė dalis — jeigu ne didesnė dalis — Lietuvos KP narių yra atsibastėliai rusai ir žydai. Latvijoje komunistų yra 2.39% ir Estijoje 2.69 proc. (skaitant, kad Latvijos gyventojų yra 2.1 mil. ir Estijos 1.15 mil.). Dėl to nereikia manyti, kad latviai ir estai turi daugiau „savų“ komunistų, o tai tik įrodymas, kad didesnės „industrializacijos“ dėka Latvija ir Estija yra dar daugiau rusų užplūtos, negu Lietuva. Rusų kariuomenės skaičius tuose kraštuose, irgi yra didesnis negu Lietuvoje.

Korėjos fronte

SEOUL, vas. 26. — Sąjungininkai vakar prieš aušrą dvejoje vietose įsilaužė į priešo priekinius postus, kad smulkiais ginklais ir liepsnosvaidžiais sunaikintų kelis priešo bunkerius. Priešui padaryta didelių nuostolių. Puolimas įvyko Panmunjom apylinkėse. Kitur priešas bandė sąjungininkų linijas, bet irgi labai nukentėjo.

Oro kovose pašauti vakar du Migal.

Didysis kreiseris Missouri plaukioja rytiniu Korėjos pakraščiu ir apšaudo priešo taikinius tarp Wonsan ir Chongjin.

Formoza ne bazė

TAIPEH, vas. 26. — JAV atsargos generolas Chennault čia spaudai pareiškė, kad jis nemano, jog kom. Kinija pradėtų bombarduoti Formozą, jei Formozos aviacija neliets Kinijos. Iš Formozos bazių neturėtų bombarduoti Kinijos ir JAV aviacija, nes jai tam tikslui pakanka kitų turimų bazių. Generalas betgi yra šalininkas bombardavimo Mandžiūrijos bazių, iš kurių kariaujama Korėjoje.

Nusileidęs

TEHERAN, vas. 26. — Neoficialiai žinoma, kad kažkas perkalbėjo Persijos premjerą Mossadegh viešai neužkabinti šacho ir savo ginčo su juo nepasakoti tautai per radiją pasakytino kalboje.

Mossadegh turįs davinį, kad šachas labai jo nemėgsta ir net įieškąs pagalbos jį pašalinti. Su sirinčiais daviniais ar tik gandy Mossadegh buvo nuėjęs kalbėtis pas šachą, bet išėjęs buvo tokiam ūpe, kad nebuvo galima spręsti apie ramų pokalbį. Kai Mossadegh pradėjo kalbėti apie kalbą per radiją, aplinka suprato, kad premjeras su šachu giliai susikirto.

Tebesišaučia

PUSAN, vas. 26. — Kojės saloje šią savaitę vėl dalis komunistų belaisvių nepaklausė sargų įsakymų susitvarkyti patikrinimui. Nepaveikė jų net dvi porcijos ašarinių dujų. Panaudojus jėgą, vienas S. Korėjos belaisvis žuvo.

Rusijai primesta Korėjos kaltė

Kaltę deklaravo Amerikos atstovas. — Įrodymai suimti 10 punktų. — Višinskis rengia atsakymą. — Nesiūlys naujų planų Korėjos karui baigti

NEW YORK, vas. 26. — Naujasis JAV delegacijos pirmininkas Cabot Lodge vakar apkaltino Rusiją suplanavus ir vedant Korėjos karą ir neturint noro jo nutraukti tik jai vienai žinomais sumetimais.

Kalba buvo pasakyta JT politinėje komisijoje, kuri pradėjo vėl svarstyti Korėjos klausimą. Lodge pareiškė, kad jis nematęs reikalo daryti naujų pasiūlymų dėl Korėjos karo baigimo, nes Rusija to karo baigti nenori. Jei Rusija karo baigti nenori, tai jis ir negali baigti, nes jį veda ne S. Korėja ar Kinija, bet Sov. Rusija.

• *Paskyrė 300,000 dol.* — Atstovų rūmų antiamerikinę veiklą tiriančiai komisijai paskirta 300,000 dol. šiuo metu ji įieško Korėjos karą suplanavo, sugundė ir veda Sovietų Rusiją; ji duoda

Dieną ir naktį pluktuoja Baltuosius Rūmus pasikeičiamos nedidelės grupės, prašydamos pasigailėjimo mirti nuteistiems atominiam šnipams Rosenbergsams. Bausmės vykdymas vėl atidedas, kad galėtų paduoti naują prašymą Vyriausiajam Teismui (INS)

Ike nesibaido derybų su Stalinu

Tik pasimatymas turėtų tarnauti taikai ir nepažeminti Amerikos prezidento orumo

WASHINGTON, vas. 26. — Prezidentas Eisenhoweris tam tikromis sąlygomis sutiktų susitikti su Stalinu ar kurios kitos valstybės vadu.

Pareiškimą prezidentas padarė vakar antroje savo spaudos konferencijoje, kurios metu korespondentams neliko daug laiko prezidentą klausinėti, nes laikas buvo ribotas.

Su Stalinu jis sutiktų kur nors susitikti, jei būtų tikras, kad pasitarimas pasitarinėtų pasaulio taikai ir jei tai sutiktų su tais tikslais, kurių siekimo tauta tikisi iš savo prezidento.

Antras klausimas lietuvių biudžetą. Prezidentas pasisakė pradedant apsisprasti su mintimi, kad naujais fiskaliniais metais biudžeto nebus galima subalansuoti. Tą pačią mintį, tik paremtą daviniais, yra išdėstę kongreso komisijoms biudžeto direktorius Dodge ir izdo sekretorius Humphery. Prezidentas šį kartą nutylėjo apie mokesčių sumažinimą, kurio taip nori kaikiurės respublikonai.

Trečias klausimas lietuvių gydytojų mobilizaciją — bus mobilizuojama mažiau, kad nenukentėtų gyventojų aptarnavimas.

Skandinavų taryba

KOPENHAGEN, vas. 26. — Čia baigė pirmąją sesiją Skandinavijos kraštų patariamoji taryba, kuriai pavesta daryti pasiūlymus kaip tiems kraštams sueiti į didesnę vienybę nepažeidžiant vienas kito interesus. Taryba posėdžiavo 10 dienų ir pasitūte vyriausybės visą pluoštą pasiūlymų.

Taryboje dalyvauja Danija, Norvegija, Švedija ir Islandija. Sovietų spauda puolė tą beposėdžiaujančią tarybą ir vadina ją Amerikos įrankiu įvilioi Švediją ir Suomiją į Atlanto pakta.

Suezas turįs tekti be jokių sąlygų

KAIRAS, vas. 26. — Šiandien Anglija ir Egiptas turėtų pradėti pasitarimus dėl anglų kariuomenės išvedimo iš Suez kanalo zonos. Kokia dvasia Egiptas pradeda derybas, tektų spręsti iš pulk. Nasser pareiškimo, padaryto vakar tautinio atgimimo sąjūdžio centrinės būstinės atidarymo proga.

Anglai turį pasitraukti be sąlygų ir tuojau — Egiptas su mažiau nesutiksias. Pulk. Nasser yra dešinioji gen. Naguib ranka ir smegenys 13-kos karininkų komiteto, kuris faktiškai diktuoja visą Egipto vidaus ir užsienio politiką, kuris suorganizavo per versmą, nuvertė karalių, panaikino konstituciją ir įvedė absoliučią diktatūrą.

Kalendorius

Vasario 26 d.: šv. Aleksandras, vyskupas. Senovės: Stuo-ma ir Jorunė.

Vasario 27 d.: šv. Gabrielius. Senovės: Ašmontas ir Skirmuntė.

Oras Chicagoje

Apsniaukus, temperatūra be didesnių pasikeitimų. Saulė teka 6:32, leidžiasi 5:37.

VĖLIAUSIŲ ŽINIŲ SANTRAUKA

— Senato užsienio reikalų komisija vakar priėmė sen. Tafto įteiktą rezoliuciją, smerkiančią žydų ir kitų mažumų persekiojimą Rusijoje ir prašančią prezidentą iškelti tą reikalą Jungtinėse Tautose.

— Ispanijos užsienio reikalų ministras jau atvyko į Filipinus, iš kur vyks į kitus pietryčių Azijos kraštus draugystės stiprinti. Kalbėdamas su spauda tarp kitko pasakė, kad derybos su JAV dėl bazių Ispanijoje vyksta patenkinamai.

— Atėnuose vakar Jugoslavija, Turkija ir Graikija pasirašė mažosios Balkanų santarvės sutartį; jos pasirengusios jungti jėgas pasipriešinti komunistinei agresijai.

— Nato karinės pajėgos Europoje pradėtos apmokyti kaip elgtis vietose, kurias bus palietusios atominiai ginklai.

— Buw. 8-sios armijos Korėjoje vadas gen. Van Fleet vakar atvyko į San Francisco, kur buvo sutiktas kaip herojus. Kovo 4 d. generolas turi pasakoti apie Korėjos reikalus kongreso komisijoms.

— Šiandien posėdžiavo Washingtono visų valstybių gubernatoriai su valdžios ir kongreso atstovais. Posėdį sukvietė prezidentas Eisenhoweris. Aptariamos federalinės valdžios ir valstybių teisės mokesčių ir socialinės apsaugos reikaluose.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill. Tel. Virginia 7-6640; 7-6641; 7-6642
Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois
Under the Act of March 3, 1879.

Member of the Catholic Press Ass'n Published daily, except Sundays, by the	SUBSCRIPTION RATES			
	\$8.00 per year outside of Chicago \$9.00 per year in Chicago & Cicero \$10.00 per year in Canada	Foreign \$11.00 per year	1 mēn.	3 mēn.
Lithuanian Catholic Press Society, Prenumerata				
Chicago ir Cicero	\$9.00	\$11.00	\$3.00	\$9.00
Kituri JAV ir Kanadoje	\$11.00	\$13.00	\$3.50	\$10.50

Redakcija straipsnius taisy savo nuostatais. Nesunaudojti straipsnių ne-
saugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį
nėra atsakinga. Skelbimų kainos priklauso nuo gavus prašymą.

Šiandien laidojamas Vydūnas

Visų pirma yra reikalinga, kad kiekvienas savo viduje iš-
vystytų žmoniškumą, išryškintų savo samonę, pagilintų savo
jausmus, nušvarintų savo linkimus, sustiprintų savo dorovin-
gumą, gerbtų meilę ir išmintį, bei tuos dalykus savyje ugdytų,
pažadintų savo sąžinę, nes tauta tik tada gali išlikti, kai joje
yra jautimas dvasinis ir dorinis gyvenimas.

Vydūnas

Vakar mus pasiekė vienas iš pačių liūdniausių laišku. Ra-
šo vadovaujantis Mažosios Lietuvos veikėjas E. Simonaitis:
"Turiu jums pranešti liūdnią žinią: vasario 20 d. 17 val. 40 min.
pasimirė Detmoldė, savo bute, dr. Vydūnas. Prie gripo prisi-
dėjo plaučių uždegimas ir tai buvo jo išvargintam kūnui per-
daug. Laidotuvis įvyks vasario 26 dieną. Mes jo kūną iškil-
mingai palaidosime, bet jo siela bus visur čia, kur susirinks lais-
vi lietuviai. Pastatysime jam ir paminklą, nors jis jau seniai
pastatė sau paminklą lietuvių širdyse... Savo palikimą, liečiantį
lietuvių ir Lietuvą jis yra man užrašęs. Vydūnas mūsų tarpe
paliko didelę spragą, kurią užpildyti bus sunku. Jis buvo Ma-
žosios Lietuvos Tarybos garbės narys. Prašau primti mano
nuoširdžius sveikinimus. Jūsų E. Simonaitis".

Vydūno mirtis mums skauda, kaip artimiausio šeimos nario,
kaip tėvo netekimas. Tas lietuviško atgimimo patriarchas buvo
nuostabiai tauri asmenybė, pasaulinė egoizmo jūroj taurus dva-
sios svyrturis ir filosofas, nenumaldomas kovotojas dėl lie-
tuvių, originalus rašytojas, dramaturgas, nuoširdus pedagogas,
neįsivaizduojamas organizatorius ir visuomenės veikėjas, kompozito-
rius ir chorvedis.

KELETAS BIOGRAFINIŲ BRUOŽŲ

Šiandien, svetimoje, ne Lietuvos žemėje, laidodami mūsų
tautos kovojantį kultūrininką Vydūną — perbėkime trumpai jo
gyvenimą. Viena jo savo autobiografijoje Vydūnas rašė:

— Gimęs esu 1868 m. kovo mėn. 22 d. Jonaičiuose, Šilutės
apsk., netoli Zemaitijos ribų. Augęs Pirkalės apskrityje... Tė-
vas man teikė pirmąjį mokslą. Anksti pradėjo net graikų ir
lotynų kalbomis. Tolimesnį mokslą ėjau liaudies mokytojų
paruošti preparandoje ir seminarijoje, ir kelerius metus esu mo-
kytojas ir sau studijavęs universitetuose: Grefswalde, Halėje,
Leipzige, ir, pagaliau, Berlyne. Iš pradžių čia vyriausieji daly-
kai buvo man prancūzų ir anglų kalbos, kurios man buvo reika-
lingos mokytojuojant. Bet vyriausiai studijavau filosofijos is-
toriją ir tikybos, kultūros, istorijos, meno, gamtos mokslų
ir teisių filosofiją, literatūros ir meno istoriją. Be to dar studi-
javau sociologiją ir sanskrito kalbą ir sekiau dar tūlas kitas
man reikalingas mokslo šakas".

Rašęs mokslus per 20 metų mokytojo Tilžės gimnazijoje,
vėliau buvo lietuvių kalbos ir literatūros dėstytoju Berlyno uni-
versitete. Kurį laiką dirbo Telšių gimnazijoje. Paskutinį laiko-
tarpį daugiau atsidėjo raštams, paskaitoms.

RASYS TOJAS

Būdamas didelės erudicijos asmuo Vydūnas spinduliavo sa-
vo knygomis, kurių yra parašęs keliasdešimt. Plačiai žinomas
jo didžiulės dramos: Amžina ugnis, Mūsų laimėjimai, Jūrų var-
pai, Vergai ir dykiai, Žvaigždžių takas, Likimo bangos, Gais-
ras ir daug kitų.

Jo prozos veikalai: Kalėjimas — laisvėjimas (autobiografi-
nio pobūdžio), Daimonų pagautas, Sveikata, jaunumas, grožė,
Tauresnio žmogaus užtekėjimas, Pasilgimas Veldetojo, Paslėp-
tas auksas ir eilė kitų.

Vydūnas buvo "Draugo" skaitytojas ir bendradarbis. Te-
buturime jo laiškus, kuriuose jis sakosi, kaip jis, vengdamas
svetimų žodžių, stengiasi lietuviškai reikštis, kaip jis savo straips-
nius po kelis kartus perrašinėja, kad trumpai ir aiškiai išsireikš-
tų, kaip jis džiaugiasi, kad atsirado kaimynė vokiečių, kuri jo
rankraštį aiškiai mašinėle perrašo.

KOVOJANTIS LIETUVIS

Visą savo amžių Vydūnas grūmėsi su vokiečiais, su na-
ciais, kurie jį net į kalėjimą buvo pasidėję. Jau "Naujoje Lie-
tuviškoje Ceitunge" pasirodė jo pirmieji lietuviški straipsniai.
Suorganizavo vyrų chorą, kurs išsivystė į Lietuvių Giedotojų
Draugiją. Jos skrajantis būrys lankė įvairias Maž. Lietuvos
vietas su koncertais ir vaidinimais. Vydūnas jiems sukurdamas
dainas, sukomponuodavo melodiją, išmokydavo chorą, parašy-
davo scenai veikalus, juos surežisuodavo. Taip atsirado jo: Pra-
bočių šešėliai, Tėviškė, Jonuks, mergų bijas, Kur prots, Lietuvos
pasakėlė, Sigutė, Ragana, Umanė, Birutininkai ir eilė kitų. Vy-
dūnas lietuviškumui ugdyti įsteigė ir pats pripildydavo laikraš-
čius: Šaltinis (1905 — 1906), Jaunimas (1911 — 1914), Nau-
jovė (1915), Darbymetis (1921 — 1925).

Lietuvių tautai jis buvo atsidavęs visa siela. Tą gražiai
pavaizduoja tekstas vienos dainelės, kurią pats Vydūnas atsiuntė
"Draugui", dėkodamas už jam nusiųstą antologiją. Tą dainelę
jis sukūrė šio šimtmečio pradžioje:

— Jei norėtumėt žinoti, kur kalba tikrai meilinga/ tad
klauskis motynėlės. Lietuvos kalba širdinga,/ tartum ji kalbų
kalbėlė, maloni širdies aidelė./ O jei meilytum žinoti, kas švel-
niausia to kalbėlės, eik, pasiklausyk dainelių! Atskambės net
ir širdelėj./ Aidas tai gražių gražiausias, o dainelių jos dai-
niausias.

Vydūnas pats prasitaria:

— Vaikas būdamas ir pastebėjęs, kaip doriškai silpninami
yra lietuviai vokiečių, kaip jiems reiškiamas paniekas, pasiryžau
savo amžių tam skirti, kad lietuviai galėtų jaustis garbės ver-
tais žmonėmis... Seku idėjas dr. J. Basanavičiaus ir prof. kun.
K. Jauniaus.

Meksika prisikelia

B. MIKALAUSKAS

Jau prieš trejetą metų pr-
sidėjo religinio atgimimo aušra
Meksikos respublikoje. Taip ir
turėjo būti. Tauta, kurios dan-
giškoji globėja yra Sv. Marija
Guadalupe, negalėjo būti aplei-
sta.

Charakteringesi sugrįžimo
ženklai yra šie:

— Įstatymo planavimas, ku-
riuo būtų panaikinti perse-
kiojimo įstatymai, įvesti 1926
metais.

— Atmetimas "pagoniškojo"
kalendoriaus.

— Atšventimas Nepriklaus-
mybės šventės, apvainikuojant
ją Sv. Mišiomis, kurias atlaikė
arkivyskupas L. Martinez ant
Kryžiaus kalno.

— Visai neseniai laikytas pir-
mas tautinis katalikiškosios kul-
tūros kongresas Guadalupeje,
dalyvaujant Apaštališkajam Pa-
legatui arkivyskupui G. Plani.
Politiniai ir oficialiai nieko

naujo dėl religijos Meksikoje.
Senieji priešbažnytiniai įstaty-
mai tebegalioja, nors praktiko-
je nebevykdomi. Valdžios sąsta-
ta dar jėga nemažas skaičius
"revoliucijos" žmonių, kurie
buvo nasistatę "smaikinti" Ka-
talių Bažnyčią.

Oficialūs santykiai tarp val-
džios ir Bažnyčios pasiliko kaip
buvo, tik pasikeitė meksikiečių
tautos dvasia. Tą darbą atliko
taikingas katalikų pasipriešini-
mas nedorai socialinei santvar-
kai, kurią įvedė niekščia pra-
zidentų Callas, Rodriguez ir Car-
denas valdžia.

Kova prieš Dievą liovėsi, nes
"turėjo" lauti. Prieš amžina-
ją Tiesą neįmanoma kovoti.

Žmonės gali tapti niekščais, bet
jie niekada nesugebės išplėsti
Tiesos iš žmonių širdies, kuri
"jaudina" Dievą, kaip kad sa-
legatui arkivyskupui G. Plani.
vąją gyvybę.

Stai ką pasakė Dr. R. B. Fou-

Jis pasiliko ištikimas kovotojas, nepaisydamas fanatiškų
šmeižtų vokiečių spaudoje, koliojimų ir užpuolimų sufanatizė-
jusių nacių.

FILOSOFAS

Vydūnas buvo gilus mintytojas, davęs eilę filosofinių raštų,
kaip šie: Visatos sąranga, Slėpinioji žmogaus didybė, Mirtis ir
kas toliau?, Žmonijos kelias, Mūsų uždaviniai, Gimdymo slėpi-
niai, Samonė, Tautos gyvata, Likimo kilmė.

Kaikurie ji buvo belaišką savotišką panteistą — teosofu, ta-
čiau jis pats tai paneigia:

— Tūli neišikliai mastą ir dalykų nepažįstą manė, man buvę
svarbu skelbti... tam tikros rūšies mokslus, vadinamus teoso-
fiskus. O iš tikrųjų, teikdamas įvairius, vyriausiai filosofiskus
mąstymus, stengiausi tautoje sužadinti samoningą gyvybingu-
mą ir gyvybingą samoningumą.

Pats būdamas asketas — nerūkė, nevalgė mėsos, apskritai
mažai tevalgydavo daug dirbdamas, paskutiniu laikotarpiu jis
dažnai mėgo cituoti Sv. Raštą ir pabrėžti tauraus žmoniškumo
reiką. Jis rašė:

— Žmogus turi skaitėti savo esmėje, tapti Marija, kad Die-
vo apsišventinimas žmoniškume, būtent Kristus, jame užgimtų ir
jį nuvestų į šventąją Dvasią. (Draugas, 1952.IX.13).

Vydūnas buvo Amžinosios Meilės pranašas, skelbdamas:

— Iš visų dabar siaubiančių baisumų žmonija tegali atsi-
gauti, jeigu kiekvienas žmogus pasistengs taurėti, žmoniškėti.
— Vydūnas jautė gyvą ryšį su Dievybe. Viena "Draugui"
atsiųstame dar nespausdintame rankraštyje užtikiname žodžius:
— Be Didžiojo Slėpinio, būtent Dievo, Galios, iš kurios viskas
yra, nieks negali būti. Ji apsišventina visai... Dievas yra dide-
lis Slėpinys, ale patiriamas kaip Išmintis, Meilė ir Galia. Ir kaip
senais laikais lietuvių tautoje tikyba buvo gyva, taip ji turėtų ir
šiandien būti.

Tuos didžiojo lietuvių žodžius mes šiandieną prisimename,
išlydėdami jį Amžinojo Slėpinio šalin. Dr. J. Prunskis

JURGIS GLIAUDA
ORA PRO NOBIS
PREMIJUOTASIS ROMANAS

PIRMOJI DALIS

(Tęsinys)

Daiktas buvo stumiamas nuo savęs dvasios turtė-
jimo vardu; daiktas buvo stumiamas, ir jo atsidama,
jis buvo paniekiamas, nes daiktas yra laisvo mintijimo
varžtas, užskleistas durys, pro kurias negalima pa-
justi viską sukratandio dvelkimo, Dievo karalystės kvė-
pavimo.

Išsilaisvinime iš noro turėti daiktą Šatrys matė
vienuolūpnį įstatų pradmenis, kur žmogus įstengė su-
gyventi ir su mirtimi, kaip su numylėta seseria; kur
žmogus, paniekindamas prisirišimą daiktui, mirti ga-
lėjo linksmas ir dainuodamas — mormen susiepit can-
tando. Nes atsidėjimas daikto yra tų šviesiųjų pako-
pų statymo kultas; tų pakopų, kurias Jokūbas matė
savo regėjime: esą tos pakopos jungia dangų ir dau-
sas.

Taip, tik iš šio požiūrio buvo didi, amžina ir šven-
ta communos sąvoka; tik iš šio požiūrio galima buvo
suprasti ir prašymą duonos kasdieninės ir prilyginimą
laisvojo žmogaus — tai yra neturinčio jausmo materi-
jal — dangaus paukščiams ir nuostabaus grožio lauko
lelijoms.

Stovėjo trys šulai: daiktas, dvasia ir tobulėjimo
ilgesys. Šie trys elementai kaupia savyje nesutaiko-
mos kovos pradus: esant pirmajam, neįmanoma turėti
antrojo ir siekti trečiojo. Tik šioms sąvokoms esant,
gaunama gili lotyniškojo žodžio communa prasmė, kaip
įžanga į civitas Dei.

Moderniuose judėjimuose, kurie apvertė sąvokas
"daiktas, dvasia ir tobulėjimo ilgesys", pabrėžtas daik-
to primatas. Todėl moderniniai judėjimai su daikto
primatu jam atrodė dvasios ir tobulėjimo ilgesio ka-
pals, ant kurių stovi puošnus antkapis: daiktas. Mo-
derniuose judėjimuose jis neįžvelgė dvasios kulto pri-
mato. Tai teorijos, kupinos daiktos adoracijos, ir iš to

ATLEISTAS IŠ PAREIGŲ

Alfred M. Morton, Voice of
America transliacijų tvarky-
tojas New York'e, atleistas iš
pareigų, ryšiumi su komunis-
tinės jėgos suradimu Voice
of America veikloje. (INS)

cher, Meksikos universiteto rek-
torius: "Viena iš didžiausių klai-
dų, papildytų mūsų valdžios,
buvo paskelbimas Bažnyčios ir
katalikų religijos meksikiečių
priešu numeriu pirmu".

Taip. Bavo išniekinta ir su-
deginta 300 bažnyčių, kas su-
kėlė tautos baisų terorą; penki
vyskupai ištremti; 300 kunigų
ir 500 katalikų nužudyti. Visa
tai paliko juodą dėmę Meksikos
istorijoje.

Protestantai, masonai ir ni-
hilistai buvo susijungę bendrai
kovai prieš šventą Katalikų Baž-
nyčią. Ir nepavyko.

Amžinai niekam nepavyksta.
Tat veltui negarbinga kova. Vi-
sada pildosi Tertuliano žodžiai:
— Kankinių kraujas yra sėkla.

Galima tautai atimti altorius
ir institutus, bet niekas iš jos
neišplės Kristaus paveikslą, glū-
dinčio žmogaus širdyje per visą
jo gyvenimą.

Sako, kad dar tebėra gyvas

Anglijos katalikų dienraštis
"Universe" pastaruoju laiku iš-
spausdino pasikalbėjimą su Bul-
garijos diplomatais, kuriame rei-
kiama, kad praėjusiam spalio
mėn. mirti pasmerktaš Nikopo-
lio vyskupas Bossilkov dar esąs
gyvas. Žinia apie baismės įvyk-
dymą buvo paskleista bulgarų
pabėgėlių, jos tačiau nepatvir-
tino nei Vatikano sluogsniai,
nei Pasijonistų Kongregacija,
kuriai vysk. Bossilkov priklausė.

išplaukia pozityvizmas, vitalizmas. Tos teorijos pla-
čiausia prasme žmonijos istorijoje buvo Vaitkūno pa-
siūlymo prototipas, kada gundymo valandą jis siūlė iš-
mesti sąvoką "krikščionybė" ir jos vieton įmesti sąvo-
ką "marksizmas" Tai kaip tik ir buvo šventojo žodžio
communa, kuris yra kaip įžanga į civitas Dei, išnieki-
nimas ir stengiamasis ją šventvagiškai paversti ginklų
daikto kultui ginti.

Tada daiktas užstoja dvasią, nukerta veržimąsi
tobulėti, veda ne į šventąją Asižiečio communą, įžangą
į Dievo karalystę, bet į kitą komuną, šventvagišką ir
menką: komunamammoną.

Nepažįstamas Šatryui daikto kultas vakaruose-ka-
pitalizmas ir dabar pažįstamas jam daikto kultas ry-
tuose — komunizmas jo mintijime susitiko kaip du
broliai. Jie viešpatauja pasaulyje; ar kils jų antitezę
— dvasios kultas? Kuriomis formomis apsišventins ta an-
titezę, ar ji bus kilus kur kitur, ar čia, Lietuvoje? Ar
ji gaus mesianistinį pobūdį, ar stos kovoti prieš daikto
kultą, ar tik kris kaip gyvas grūdai į žemę, pranyks
ir tik šimtmečių būvyje suteiks gyvybę kitiems gy-
viams grūdams?

Žmonija eina lengvesniais takais, ji suka į mate-
rijos ir daikto kultą. Tas kultas tai augo ir vyto, tai žy-
dėjo ir blanko, o nedaugelio dvasios kultas nesikeičia
kaip civitatis Dei ilgesys. Amžinas, kaip amžini brang-
akmeniai, lygus amžiumi žemės planetos amžiumi.

Bet civitas Dei neateis tol, kol žmonija nepajus
savyje spiritualistinio pradmenis pergalės prieš mate-
rialistinį. O spiritualistinio pradmenis pamatas — at-
sidėjimas daikto ir tobulumo ilgesys. Kada žmonės
taps ordo fratrum minorum, tada jie taps didūs. Gal-
būt to niekad nebus šioje planetoje, bet jau pats tobu-
lumo ilgesys ar nėra tobulėjimas?

Taip atsakė jis į kitą savo klausimą: daikto ir
dvasios primato klausimą. Tai išvada patenkino jį vi-
siškai. Tai buvo plati išvada iš jo požiūrio, kurie do-
mino jį ne nuo šiandien, bet kurie buvo ypač skaudūs,
kada pradėta persekioti jo laisvę kurti. Tų požiūrių ir
dar neformuluotų iš to išvadų, pats to nenuvokdamas,
jis jau buvo pilnas, pajutęs savyje lietuviškos Kele-
valos kūrimo ilgesį. Mūsų dainose jis ieškojo centro ne
daikto, bet dvasioje, ne veržimesi į materiją, bet idea-
lijoje.

Atsitiktinis radinys suteikė jam daug džiaugsmo
ir naujų, vis pjūviu gilyn einančių minčių. Jis aptiko

Lietuva kenčia koncentracijos stovyklose

Išpūdingos iškilmės Romoje Vasario 16 proga

LTB Romos Apylinkės Valdy-
bai, 35-jų Lietuvos nepriklaus-
mybės atkūrimo metų proga, tikinčiųjų ten už geležinės už-
š. m. vasario mėn. 15 d. suren-
dangos, pradedant dvasiškija,
gė iškilmingą minėjimą.

Sventė prasidėjo pamaldomis, baigiant paprastais tikinčiais.
S. Angela Merici Instituto ko-
pasiaukojimas ir tvirtybė, su
plyčioje, kurias atlaikė Jo Em. kuria dėl Kristaus meilės jie pa-
kardinolas Pizzardo, Studijų kelia kentėjimus lygiai kaip pir-
Kongregacijos prefektas, dide-
mųjų amžių krikščionys. Popie-
lis lietuvių bičiulis. Lietuvių šv. žiaus kvietimas sujūdino visą
Kazimiero Kolegijos choras, va-
kardinolas Pizzardo, Studijų kelia kentėjimus lygiai kaip pir-
dovaujamas kun. K. Senkaus su-
ni aprašymų apie tą Tylinę
tiko garbingą svečių su "Ecce Bažnyčią. Šiandien jūs surengėte
Sacerdos Magnus" ir giedojo dvejopą šventės minėjimą: šį
lietuviškas giesmes pamaldų bažnyčioje mistinio turinio ir ki-
metu. Rinkinei publikai kard. tų po krikščioniško solidarumo
Pizzardo pasakė nuoširdų pa-
moksą. Tarp kita ko jis kalbė-
jo:

Reikšmingi kardinolas Pizzardo
žodžiai

"Mano mieli bičiuliai, šis Lie-
tuvos nepriklausomybės minėji-
mas vyksta nepaprastu momen-
tu, kada po pakartotinų šv. Tė-
vo paraginimų katalikų pasaulį
melstis už Tylinę Bažnyčią.

(Nukelta į 4 psl.)

Kiek sutaupysite šiais metais?

Dabar, pradedant naujus metus, laikas užsibrėžti
tikslą sutaupyti tam tikrą sumą. Apraustose
įstaigose bus nesunku taupyti ir gauti gerus di-
videndus.

Taupykite asmeniškai arba per paštą

UNIVERSAL SAVINGS AND
LOAN ASSOCIATION1800 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois
Telefonas: MAYmarket 1-2028

Valandos: Pirmadienis, antradienis ir
penktadienis nuo 9 ryto iki 4 val. va-
karo. Ketvirtadienis nuo 9 ryto iki 3
vakaro. Trečiadienis uždaryta. Šešta-
dienis nuo 9 val. ryto iki 3 val. p. p.

savo studijose vienuoliktą amžiaus poeto Bernardo
eiles. Lotynų kalbą Šatrys mokėjo gerai; jis nusirašė
tas eiles, grožėjosi jomis, smaguriau jo prieš tūkstan-
tų metų parašytas žodžias. Eilėse jis pamatė lietuviš-
kų rūpintojų drožėjus, švelniausius dievdirbius, pra-
matė jų mintis, su kuriomis jie drožė iš medžio Kristų
ir į tą kūrinių išrašė lietuvių dvasios kultą, kilnų ir am-
žiną, kaip lietuvių dainą.

Eilės buvo šios:

Salve, caput cruentatum,
totum spinis coronatum,
conquessatum, vulneratum,
arundine verberatum,
facie sputis illita.

Non me reum asperneris,
nec indignum dedigneris.
Morte tibi jac vicina
tuum caput hoc inclina,
in meis pausa brachiiis.

Tuae sanctae passioni
me gauderem interponi:
in hac cruce tecum mori.

Tai reiškė: sveikinimas. Kekėdiančiam, prašymas
nepaniekinti nevertę žmogaus, noras padėti Kenčian-
čiam, prašymas ant jo rankų palenkti kruviną galvą ir
vėl noras mirti kartu su Geruoju Ganytoju.

Ir štai atėjo apreiškimas. Šatrys žinojo, kad tos
dienos jis nepamirš. Išryškėja jo kūrinių herojus —
dvasios jieškotojas, tobulumo ilgesio pilnas, švelnus,
kaip lietuvių daina, lietuviškas, kaip lietuviškas Rū-
pintojėlio veidas. Jo herojus kartu ir amžinas žmogus,
kovojąs dėl dvasios — o dvasia yra laisvė. Tai, kas
virš materijos, tegali būti tik laisvė.

Lietuvio dainos kūrėjas ir lietuvių Rūpintojėlio
kūrėjas — dvi pakopos į dvasios kulto augštybes. Kas
ant trečios pakopos? Ar ne atetities kankinys dėl dva-
sios-laisvės?

Daiktas, dvasia ir tobulėjimo ilgesys. Jis panie-
kins gailų, menką, besikeičiantį laikuose daiktą. Jis
sensis stiprybės iš antrojo ir trečio; jis kurs kūrinių,
kuris bus lietuviškas, o kartu suprantamas ir mielas
visiems žmonėms.

(Bus daugiau)

Copyright, 1953, by Author

Ištuštinimas!...

TELEVIZIJŲ Išpardavimas

TIKTAI PER 5 DIENASI!

Jūs galite sutaupyti

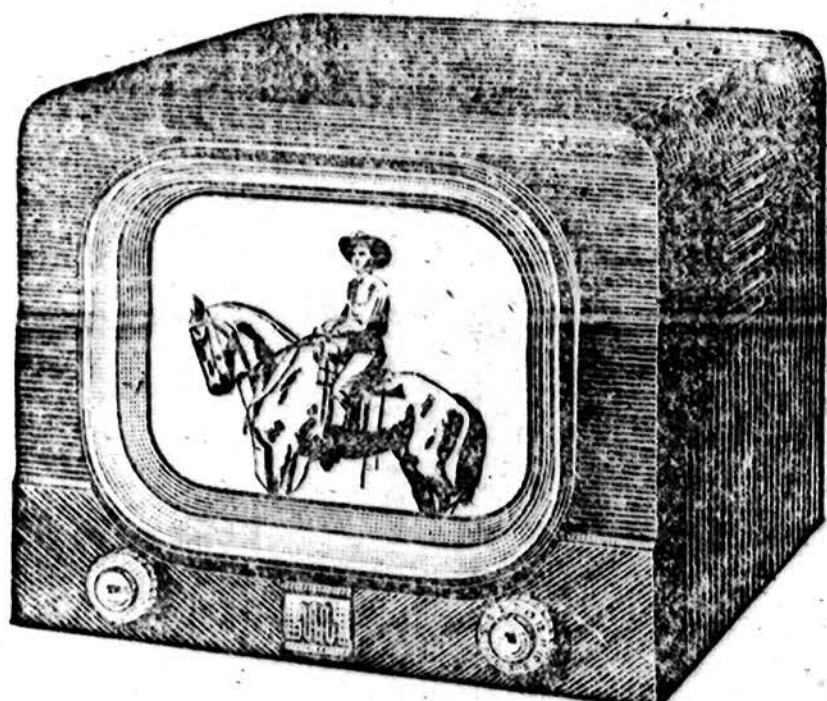
\$40 - \$60 - \$100 - \$150

Pavyzdinių Prekių Išpardavimas

Pajėgingi Televizijos Setai

Visi Nauji — Pilnai Garantuoti!

- 20-Inch Cylindrical Screen!
- Powerful Long-Distance Chassis!
- Provision for All-Channel UHF!

\$279.95 VERTĖS 20" TELEVIZIJA

\$40.18 sutaupoma! Mahogany, veneered kabinetas su pritaisytomis kojomis. Išlenktas išimamas saugus stiklas. Pritinkas prie UHF stočių. \$10 įmokėti, \$11.50 mėn.

17 colių Trans-Vue Console	\$279.95 vertės už	\$17995
17 colių Travler	\$299.95 vertės už	\$18995
21 colių Travler	\$329.95 vertės už	\$22995
17 colių Admiral		\$16950
17 colių Dumont		\$17950
17 colių Raytheon Console	\$349.00 vertės...	\$24900
21 colių Console TV setas su automatišku fonografu ir radijo kombinacija, buvo \$495		\$34500
21 colių Magnavox kombinacija, vertės \$700		\$49500
21 colių Natalie Kaimus, vertės \$669.50		\$39950
17 colių Philco Console, vertės \$299.00 už		\$19950
21 colių RCA Victor Console, vertės \$325.00		\$26500
Philco 12 1/2 colių Console		\$9000

LENGVI ISMOKĖJIMAI

DYKAI DOVANOS! 17 akmenų Aukšinis Riešo Laikrodėlis, vertės \$59.00 ar Elektrinis Gramofonas arba Hoover Valytuvus duodamas DYKAI su kiekvienu Televizijos pirkinimi šią savaitę!

DIDELE MAINOMIS NUOLAIDA UŽ
JŪSŲ SENĄ TV ARBA RADIJĄ

Jos. F. Budrik, Inc.

3241 So. Halsted Street

Tel. VICTORY 2-9542 ir CALUMET 5-7237

Krautuve atidaryta pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais

Budriko Radio Valanda leidžiama kiekvieno ketvirtadienio vakarais nuo 6 iki 7 val. vakaro iš stoties WHFS, 1450 kilocycles

Lietuva kenčia koncentracijos stovyklose

(Atkelta iš 3 psl.)

moksle plačiai atsistojo ties mintimi, kad Kristus, nors galėjo pasaulį atpirkti vienu savo žodžiu, vis tik pasirinko kryžiaus kelią už savo Bažnyčią, kurios nariais ir mes esame. Bažnyčia yra mistinis Kristaus Kūnas, kuris visada kenčia ir taip vykdo nuolatinį atpirkimo darbą. Šios tiesos šviesoje galime suprasti ir Apaštalą Paulių, kuris džiaugėsi kentėjimais ir didžiavosi, kad jis tuo būdu gali papildyti tai, ko trūksta Kristaus Kūne. "Ir todėl, mano mieli bičiuliai, — tęsė kardinolas, — jei mes esame mistinio Kristaus Kūno dalis, neturime stebėtis, kad tiek praityje, tiek dabar, tiek ir ateityje dalis šio Kūno turi kentėti. Šiandien šie kančios dalis tenka toms tautoms, kurios yra už geležinės uždangos... Baigdamas, mano brangūs lietuviai, norėčiau pritaikinti jums dvi tiek gražias psalmes: 135-ją, kuri aprašo, kaip izraelitai, būdami nelaisvėje prie Babilono upių ir pakviesti pagiedoti savo krašto giesmę, atsakė babiloniečiams: kaip mes galime būti linksni ir giedoti savo giesmes, negalėdami sugrįžti į savo tėvynę? Gi 125-oji psalmė kalba apie izraelitų džiaugsmą: jiems atrodo, lyg sapne matą savo grįžimą į Jeruzalę; atrodo, kad jie yra tartum plovėjai, kurie baiminasi sėdami, kad toji sėkla nežūtų. Bet kada sėkla sudygsta ir žemuo suklesti, tada jie pilni vilties ir džiaugsmo gieda savo giesmes. Panašioje padėtyje esate ir jūs, mano mieli bičiuliai. Tėpaguodžia jus toji aplinkybė, kad visas katalikų pasaulis yra su jumis, meldžiasi už jus, stebisi jūsų didvyriškumu ir trokštą bei linki, kad greičiau galėtumėte grįžti į savo Tėvynę, kaip tie plovėjai, išauginę gausią pjūtį, giedodami savo tautines giesmes."

Po pamaldų, antroji šventės dalis įvyko tose pačiose patalpose, gražiai išpuoštoje salėje. Scena skendo žalumynuose, viršuje, raudoname fone švietė Vytis ir parašas: 1918-1953, centre popiežiaus, Italijos ir Lietuvos vėliavos.

Lietuva vėl bus laisva

Minėjimą atidarė PLB Romos Apylinkės Valdybos pirmininkas kun. V. Mincevičius karštais žodžiais pasveikindamas Bažnyčios ir Italijos valdžios augštus asmenis ir pakvietė tarti žodį J. E. vysk. Padolskį. Gražia italų kalba Jo Eksc. kreipėsi į šventės dalyvius:

"Šios dienos iškilmės primena mums lietuviams įvykį, kuris apvainikavo geriausių Lietuvos sūnų kraujo aukas ir pastangas: tai atstatymas Lietuvos valstybės ir paskelbimas jos nepriklausomybės, įvykęs 1918. II. 18 Vilniuje. Ši istorinė diena būdavo švenčiama laisvoje Lietuvoje su giliu dėkingumu Augščiausiajam ir geros valios žmoniems. Mūsų širdys būdavo pilna džiaugsmo ir vilties dėl tėvynės ateities, tačiau istorijos eiga pasiūlyo ir mūsų tėvynę vėl tapo auka imperialistinių svetimųjų užmačių. Šiandien jokie moraliniai ar humanistiniai įstatymai nesaugoja mūsų brolių, esančių už geležinės uždangos. Lietuva su savo gyventojais kenčia. Nors aplinkybės, kuriose šandien švenčiame 35 nepriklausomybės metines, yra liūdnos, tačiau mes esame įsitikinę, kad Lietuva vėl bus laisva. Tai rodo tiek viso pasaulio mums simpatijos, tiek šandien čia pat toks gausus dalyvavimas augstų svečių: visa tai lengvina kenčiančiųjų kančias. Jo Eminencijos žodžiai yra mums užtikrinimas, kad Kristaus Bažnyčia yra su mumis ir kad nepatruks Dievo pagalbos kovoje už mūsų teises kaip lietuvių ir kaip katalikų. Senatoriaus Cingolani, kuris savo kalboje atliko oficialią šios

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS ROMOJE

Pirmoji eilė iš kairės matome: Italijos užsienio reikalų vice ministrą Domiced, arkivyskupą Gawling, kardinolą Pizzardo, arkivyskupą Centoz, vysk. Bucarą, vyskupą Padolskį, už jo krašte senatorius Cingolani. Publikoje yra matomi šie amerikiečiai: kun. dr. K. Rėklaitis, MIC., kun. Ignas Albavičius ir kun. Jonas Jancius, MIC.

dienos minėjimą, dalyvavimas boje, nuolat palydimoje šventės yra mums ypatingai malonus, dalyvių plojimais, pravedęs Lietuvos atgimimo paralelę su Italijos atgimimo ir suvienijimo, tarp kita ko pasakė:

Padėkojęs visiems į lietuvių šventę atsilankiusiems, vysk. Padolskis ypačiai šiltais žodžiais pasveikino J. E. arkiv. Centoz, paskutinį šv. Sosto nuncijų Lietuvoje, kuris bolševikams okupavus Lietuvą buvo priverstas ją apleisti 1940 m.

Arkivyskupo Centoz kalba priimta šiltais

Prabilo ir patsai arkiv. Centoz:

"Prašu atleisti, jei aš išdrįstu pirma garbingų kalbėtojų tarti kuklų žodį. Tai darau dėl ypatingų aplinkybių, kurios mane atvedė į šią šventę. Su gyvu džiaugsmu priėmiau Romos lietuvių pakvietimą dalyvauti šiose iškilmėse, šioje religinėje ir civilinėje šventėje tos brangios ir kilnių jausmų tautos, pareikšdamas geriausių linkėjimų ir karščiausių troškimų, kad ši kilni tauta greičiau susilauktų geresnių dienų, drauge prašydamas Augščiausiojo gausių malonių brangiems Lietuvos vaikams čia esantiems ir po pasaulį išsklaidytiems.

J. E. Mons. Montini, Vatikano Valstybės prosekretorius, šv. Tėvo pašauktas svarbiais reikalais, buvo sukludytas ir negalėjo dalyvauti, kaip norėjo. Šioje šventėje; todėl įgaliojimo mane jį atstovauti, Mons. Montini mane įsakmiai įpareigojo pranešti Lietuvių Romos Komiteto pirmininkui V. Mincevičiui, kad šventasis Tėvas mielai priėmė pareikštus kilnius jausmus jam pasiūlytoje telegramoje vardu komiteto ir visų lietuvių, su šunišku atsivimu, prisirišimu ir ištikimybe šv. Sostui. šv. Tėvas dėkoja ir suteikia prašytą palaiminimą, kaip laidą gausių malonių tiek kenčiančiai lietuvių tautai ir jos vaikams čia esantiems ir išsklaidytiems pasaulyje, su linkėjimu, kad jie kuo greičiau galėtų grįžti į jų numylėtą ir laisvą tėvynę."

Gausiais plojimais buvo palydėtas arkiv. Centoz žodis.

Sekantis kalbėtojo tribūnoje pasirodė J. E. Domenido — Italijos Užsienio Reikalų viceministeris. Savo kalboje kalbojo pirmiausia pasveikino tremtinius ir pavergtus lietuvius. Pabrėžė, kad laisvosios tautos pakilo prieš agresijos pastangas; šandien jos pastoviai organizuojasi ginti savosios bendruomenės gyvenimo būdą. Viceministeris pridūrė, kad tasai įstatymai nesaugoja mūsų brolių, skiriamas nuo bendrojo ir galutinio tikslu — išlaisvinti tautas iš vergijos. Kadangi laisvosios tautos siekia taikos, sutrukdydamos agresoriaus siekius, niekas negali pasakyti kaip ir kada tasai išlaisvinimas ateis. Tačiau yra tikra, kad jis ateis, nes jis yra nepalaužiamas kaip teisė gyventi ir kaip gerio valia prieš blogį.

Italai išgyvena mūsų tragediją

Oficialiai, šventės kalbėtoju buvo pakviestas senatorius Cingolani — krikščionių demokratų frakcijos senate pirmininkas, pasizymėjęs politikas ir puikus kalbėtojas. Jis savo ilgoje kal-

SEGHEITI TRAVEL BUREAU

3351 So. Oakley Ave. CHICAGO 8, ILL. Tel. YARDS 7-3278 ir 79

KELIONES:

LEKTUVAIS, GELEŽINKELIAIS, AUTOBUSAIS, LAIVAIS

Paragvenė bilietus, viešbučius ir sutvarkomė visu su kelione susijusius dalykus. TURIME LIETUVIŲ SKYRIŲ. Plidome afidevitus. Keliones planuojame iš anksto kitoms metams. Anksčiau užsakykite bilietus kaip tikimybę taip ir laivais, tai būsite tikri, kad tikrai gausite vietos. Pirkdami bilietus pas mus nemokėsite brangiau ir išvengsite laiko sutrukdyimo, nes nerodėsite lankytis net į geležinkelio stotį ar aerodromą, nes visa tai atliksite vienoje vietoje — PAS MUS.

RAKANDAI VISŲ IŠGARSĖJUSŲ IŠDIRBYŠČIŲ

KEINOS IR SĄLYGOS VISIEMS PRIEINAMOS

Mes turime parodoje didžiulį pasirinkimą:

Brangenybių, Deimantų, Laikrodžių, Reikordų, Phonogramų, Radijų, Pajū, Televizijų, Siuvamų Mašinų, Seklyčios Setų, Miegamųjų Baldų, Valgomųjų Setų, Grindinių ir Stalinių Lempų, Reikalingų vartojamų baldų—jvairių, Kaurų, Karpelių, Lingių, Matracų ir Hollywood Lovų, Jaunimui Baldų, Žaislų, Elektrinių Prosių, Skalbiamųjų Mašinų, Elektrinių Saldytuvų, Freezerių, Gaminčių pečių, Gaminčių Saldytuvų, Elektrinių Pečių, Studio Couches, Hide-a-Beds lovų.

3 Aukštai Pulkų Baldų ir Namams Reikmenų

JOSEPH F. BUDRIK, Incorporated

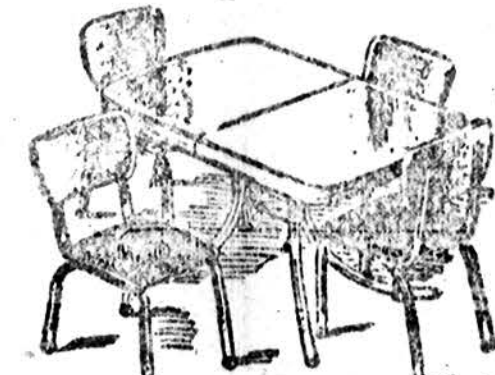
3241 So. Halsted Street

Tel. CALUMET 5-7237

Krautuve atidaryta pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30 P. M. Kitais vakarais iki 6 val. vakaro. Nėdėliomis uždaryta. Įsidėkoti Baldų, VALANDŲ, leidžiamas ketvirtadienio vakarais kaip 6 val. valanda iš stoties WHFS, 1450 kilocycles.

VISO UŽTEKTINGAI — TUOJAUS PRISTATOM!

Baldus, Saldytuvus, pečius, skalbiamas mašinas, lovas, matracus, šiltnus, radio, televizijos setus, valkėjamus baldus. Žemos kainos, lengvi smokėjimai. Turime didelį pasirinkimą

Mes pagaminame baldus ir pagal jūsų užsakymą
**ROOSEVELT FURNITURE
COMPANY, INC.**
Lietuvių krautuvi

2310 W. Roosevelt Road

Tel. SEELY 3-4711

Krautuve atidaryta pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30 Atidaryta penktadieniais nuo 11 iki 4:30 val. popiet

PRICE CUT

on
Sleeping
Comfort!

Everhot ELECTRIC BLANKETS

NOW just \$29.95
(formerly \$44.95)

Generous double bed size
72" x 34"
single control

Choose from Rose Petal, Dusty Blue,
April Green

Žmonės dar su mumis... dar nėra pavykę jums pasigirti suaugimu miegu! Įsigykite elektrinę antklodę dabar ir būsite užtikrinti, kad turėsite gerą miegą kiekvieną naktį per daugelį metų. Patikimas Everhot Comfortel sutvarko taip, kad jūs galite kaip tik tokiu šiluma turėti šilumą, kaip patalpa. Kontrolis temperatūrai kylančią ir krintančią, automatiškai reguliuoja antklodės šilumą... jūs patys nustatote patogumą. Nebūsite nuvargę nuo sunkių antklodžių... tik vienas lengvas Everhot Blanket yra pakankamas. Šiandien pasirinkite, sveiku, visiškai planuama Everhot Electric Blanket jūsų miegamojo spalvą!

Pasirinkite Everhot Electric Blanket... Westinghouse Elektrinės paklodės ir antklodės... bei General Electric Blanket... mums artimiausioje krautuviėje arba pas jūsų prekybos šandien! Arba telefonuokite mums ir bus pristatytas jums į namus. Įmokėti galima tikrai \$3.00... skola patogiais mėnesiais išsmokėjimais.

PUBLIC SERVICE COMPANY OF NORTHERN ILLINOIS

Naujausi 1953 metų modeliai

Televizijų aparatai Zenith, Sylvenia ir kitų žymiausių Amerikos fabričių, baldai, šaldytuvai, radio aparatai, skalbiamos mašinos, kilimai ir elektriniai dulkių siurbiai, vaikams baldai.

Kainos be užsiprašymo, lengvi išmokėjimai

Jaunavedžiams visi baldai vieniems metams išmokėjimui be jokių nuosimčių, įmokėti tik 10%

Pas mus Jūsų sunkiai uždirbtas pinigas nupirks geršnes, be brokų ir sugadintų pirmos rūšies prekes už žymiai pigesnes kainas. Štai pavyzdžiai:

Už \$7.00 parduodami 9x12 įvairių spalvų linoleum, pas mus tikrai	\$4.50
Už \$15.00 parduodami vatiniai matracai, pas mus tikrai	\$9.00
Už \$39.00 parduodami spyruokliniai matracai, pas mus tikrai	\$19.00
Už \$19.00 parduodami spyruokl. matracai su 250 spyruoklių, pas mus tikrai	\$29.00
Už \$69.00 parduodami ortopedik matracai įvairiausių spalvų, pas mus tikrai	\$49.00
Už \$139.00 siūlomi miegamojo kambario baldai, walnut ar šviesios spalvos, tik	\$99.00
Už \$149.00 siūlomi valgomojo kambario baldai, 5 dalių ažuoliniai, pas mus tik	\$99.00
Už \$29.00 siūlomos knygomis spintos, walnut, mahagony ar šviesios spalvos, tik	\$19.00
Už \$39.00 parduodamos knygomis spintos, stiklinės durimis, pas mus tik	\$29.00
Už \$29.00 siūlomi rašomieji stalai, walnut ar šviesūs, pas mus tik	\$29.00
Už \$139.00 siūlomos porcelano skalbiamos mašinos su aliuminiu skalbimo įtaisu, su automatiškais greičiais, prosijimo lenta dovanai, tik	\$89.00
Už \$200.00 parduodami vilnoniai svečių kambario baldai, 1953 metų modelio, tik	\$149.00
Už \$100.00 siūlomi vilnoniai kilimai, pas mus be užsiprašymo, tik	\$69.00
su nedužtamu porcelanu, tik	\$89.00
Už \$10.00 parduodami rankiniai kilimų valytuvai, pas mus tikrai	\$6.50
Už \$19.00 parduodami elektriniai dulkių siurbiai,	
Už \$139.00 siūlomi porcelano gaminiai virimo pečiai pas mus be užsiprašymo tik	\$29.00
Už \$11.00 parduodamos metalinės lovos, visokio dydžio ir spalvų, tikrai	\$9.00
Už \$250.00 parduodami miegamojo kambario baldai, su pilno p'ocio ar dviem siauram lovom, ažuolo medžio, 1953 metų modelio, be užpašymo tik	\$169.00

Daug naujausių modelių baldų dabar galite pamatyti gražiausioje Chicagoje lietuvių prekybos įmonėje, užimančioje 15,000 kv. pėdų plotą.

Pirkite ten, kur Jūsų sunkiai uždirbtas pinigas nupirka daugiau ir geršnės kokybės, be brokų ir sugadintų prekes.

Sekmadieniais perkantiems neskaityme pardavimo taksų

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Furniture Center Inc.

Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS

3222-24-26 South Halsted Street

Telef. Victory 2-4226

Prekyba atidaryta: Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 9:30 val. vakaro. Kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais — 11 val. ryto iki 5 valandos vakaro.

TELEVIZIJOS IR RADIO APARATŲ TAISYMAS

Sąžiningas ir garantuotas darbas
DARBO VALANDOS: 6 v.v.—10 v.v.
Sestadieniais 8 v. ryto — 10 v. vak.
M. RIMKUS, 4119 So. Francisco
Telef. YA. 7-1099

SIUVAMOS MAŠINOS ir RASOM. MAŠINĖS

gaminamos geriausiomis sąlygomis
ARCHER SIUVIMO CENTRE
4170 S. Archer Bishop 7-1045
Pirka, taiso, elektrifikuoja

TRUMPAI

L. Vyčių veikla. Vietinė vyčių kuopa kiekvieną mėn. leidžia idomų žurnalą "Vyčių Kardas", kurį gabiai redaguoja Bette Brinza ir Eileen Stankūnas. Prie išleidimo prisideda Jean Vagonis, Mary Satkowski, Betty Mikalauskas, Bill Klucens ir Hugh Cullen. Bill Klucens yra gabus artistas. L. Vyčiai uoliai ruošiasi Ohio — Michigan L. Vyčių seimui, kuris įvyks balandžio 11 — 12 d. Detroito, Mich. Komisiją sudaro: Frank Peterson, Carl Gobis, Jean Vagonis, Joe Sakal, Merri Plunkett, Clem Bosley, Ray Petcavage, Lorry Hofner, Bette Brinza ir Tom Plunkett. Per seimą Clevelando vyčiai suvaidsins ope retę "Apkalbos ir Meilę". L. Vyčiai kovo 8 d. švęs šv. Kazimiero šventę šv. Antano bažnyčioje 9 val. Po Mišių ir Komunijos bus pusryčiai, minėjimas ir svečių kalbos.

Pagyvins katalikišką veikimą. A. L. R. K. Federacijos Detroito skyriaus metiniame susirinkime aklamacijos būdu perrinko tą pačią valdybą 1953 metams, užgriant jos darbuotę per praėjusius metus. Valdybą sudaro: dvasios vadas kun. dr. I. F. Boreišis, pirm. E. Paurazas, vicepirm. J. Mikaila, antras vicepirm. Petras Medonis, nutarimų sekr. Bronius Polkaitis, išdėstas Petras Grybas, išdėstas Matas Simonis ir Petronėlė Medonis. Šių metų valdyba papildyta finansų sekretoriumi, kuriuo aklamacijos būdu išrinktas V. Čižauskas ir korepondentas R. Valatka. Federacijos valdyba pasiryžusi pagyventi savo veiklą 1953 m.

Balto reikalų. Kas norėtų pagelbėti Balto vietinio skyriaus valdybai narių verbavimui akcijoje, ar turėtų paaukoti drabužių, kurių patys negalėtų pristatyti į rinkimo vietą, prašomi kreiptis į E. Paurazienę, 17403 Quincy, Detroit 21, Mich. UN 2-3298. Kas galėtų juos tiesiogiai pristatyti, prašomi kreiptis į Gruzdaičius, 1111 Vinewood.

Sv. Antano bažnyčios prieangyje spaudos kioske galima gauti kiekvieną sekmadienį nusipirkti sau ir savo draugams varduvių ar kitų progų prisiminimui knygų bei užsimokėti prenumeratą už "Draugą", "The Marian" ir kitus laikraščius.

Idomūs paveikslai. Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Federacijos 4 skyrius kovo 1 d. 4 val. p. p. ruošia religinių paveikslų parodymą ir paskaitą buvusioje lietuvių salėje (Hispanos Unidos), 25th prie Vernor.

Rekolekcijos. Sv. Antano parapijos bažnyčioje šiais metais rekolekcijos įvyks kovo 8 — 15 dd. Rekolekcijoms vadovaus kun. Jonas Borevičius, SJ. Manoma, jog šiais metais dar daugiau žmonių pasinaudos Dievo malonėmis.

Lietuvos Dukterų Draugijos svarstus susirinkimas šaukiamas šį sekmadienį tuojau po sumos Dievo Apvaizdos parapijos salėje, Schaefer prie Grand River.

Stanley Shimkus, 42 m., stauga mirė vasario 18 d. Buvo žinomas "handball" žaidėjas, laimėjęs keletą kartų Michigan "handball" čempionatą. Palaidotas vasario 21 d.

DLOC metinis susirinkimas šaukiamas šį sekmadienį 7 val. vak. buv. lietuvių salėje. Visi atstovai maloniai prašomi Jalyvauti.

W. ir V. Mikalauskas mini vedybinio gyvenimo sukaktį. Jie yra išauklėję puikią šeimą, turi keturis anūkus-es.

Vedybinio gyvenimo sukaktį mini: Joseph ir Julia Walsh ir John ir Monica Shimkus. Linkime ilgiausių metų.

Izabelė ir Frank Peterson susilaukė dukrelės, kuriai duotas vardas Patricia Ann. Petersonai taipgi turi du sūnus.

Mary Kalvaitis, 64 m., mirė vasario 17 d. Palaidota vasario 21 d. Evergreen kapinėse.

Raymond Medonis įsigijo naują namą.

Katalikų Korespondentų Klubas Tel. BR 3-2224 ir VI 2-5394

Detroito spauda apie prof. Padalskį

"The Detroit News" idėjo rašinį apie katalikiškojo Detroito Universiteto dėstytoją dr. Pr. Padalskį. Pažymima, kad jis komunistus pažinęs iš arčiau jau 1940 m. pirmosios rusų invazijos į Lietuvą metu. Tada dr. Padalskis dėstęs Vilniaus Universitete. Rašinį dar primenama skaitytojams, kad vos tik pirmąją okupacijos savaitę lietuvių tauta neteko net 45,000 savo narių, kurių vieni buvo nužudyti, kiti išvežti į pri-

verčiama darbo stovyklas Sibiran.

Kalbėdamas apie pagrindinę veiklą krašte, dienraštis sako, kad "lietuvių pagrindis įrodė, kad tai esama pačio agresyviausio visoje Europoje". Dr. Padalskis pats aktyviai dalyvavo toje veikloje ir užtai rusai jį buvo įrašę į mirti nusmerktųjų sąrašus. Laimingu atveju jis išvengė anojų likimo. Gi kraštą užėmus vokiečiams, visa pagrindinė veikla buvo nukreipta prieš naujosios nacinius okupantus. Jo naujosios veiklos keliai nuvedė Vokietijon, kur ir sulaukė karo galo. Gi Lietuva vėl buvo užimta sovietinės kariuomenės. Tada dr. Padalskis atsiduria Paryžiuje, kur dirba Lietuvai laisvinti veiksmų tarpe. 1946 m. jis atvyksta į Jungtines Valstijas ir visur ir visada skelbia višumai apie rusų klastingumą. Ir dabar dar jis gaunąs įvairius mirties grąsinimus, bet nekrempia į juos dėmesį. Dažnai jis kalba per "Voice of America" kraštams anapus geležinės uždangos. Dr. Padalskis sako: "Iš kart amerikiečiai neįsivaizdavo komunistinio pavojaus. Tuo metu, kai amerikiečiai manė galėsią bendradarbiauti su sovietais, rusai deda visas pastangas nuversti šio krašto vyriausybę ir pavergti visą pasaulį. Bet dabar Jungtinės Valstijos pasirodė, kaip didelė ir dinaminė jėga, pasiryžusi kovoti prieš komunizmą plėtimąsi. Dabar aš galėsiu prisidėti prie tos kovos, kaip šio krašto pilietis."

Dr. Pranas Padalskis gavo JAV pilietybę ir nuo dabar pakeitė savo pavardę į Padalis. Jo duotas pasikalbėjimas spaudai, tikrai daug pasitarnaus Lietuvos bylos populiarinimui bei piktųjų sovietų kėslų didesniai pažinimui. — A-is

SOTUS ALKANAM PADEK!

AID OVERSEAS, Inc., 3133 S. Halsted St., Chicago 8, tel. DA. 6-3859
Bendrovė siūlo maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, išskyrus SSRS. Priimtynas trunka apie 17 d., nes siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių. Pilnas draudimas. Reikal. pilno siunt. sąrašo.

Siuntinys Nr. 3 — \$6.20 4 sv. rūkytų lašinių 2 sv. kiaušinių taukų 2 sv. margarino 1 sv. kiaušienos mėsos	Siuntinys Nr. 10 — \$9.95 4 sv. rūkytų lašinių 2 sv. kiaušinių taukų 2 sv. margarino 2 sv. degtintos kavos 2 sv. kavašos 1 sv. šokolado 4 1/2 sv. cukraus 2 gabalai tualetinio muilo
Siuntinys Nr. 12 — \$6.40 2 sv. rūkytų lašinių 2 sv. kiaušinių taukų 1 sv. degtintos kavos 1 sv. kavašos 1 sv. šokolado 2 sv. cukraus	Siuntinys Nr. 6-7 10 sv. cukraus \$2.50 10 sv. b. kviet. miltų \$2.50 9 sv. gryn. kiauš. taukų \$5.25

Skip's Liquors

5511 South Damen Avenue
Walbrook 5-8202

190 PROOF GRAIN ALCOHOL Fifth	\$499
IMPORTED THREE STAR COGNAC Fifth	\$509
SOUTHERN COMFORT Fifth	\$399

Cigarettes \$1.85
CARTON

GINZANO VERMOUTH Fifth	\$149
IMPORTED SCOTCH Fifth	\$398

LOWEST CASE PRICES IN TOWN

Nebėra "Naujosios Amerikos"

Spaudos žiniomis, sovietinėje Latvijoje — kažkuriuo. neaiškiu būdu užsilikęs vieno kolchozo pavadinimas "Naujoji Amerika", dabar pakeistas į gen. Suvorovo vardo kolūkį. Stebėtis tik reikia, kad ir taip ilgai toji "Amerika" išsilaikė sovietinėje aplinkoje.

SUTAUPYSITE DAUG PINIGŲ

ISIGYSITE GERESNIUS GARANTUOTUS NAMŲ REIKMENIS IŠ PIRMOS IR SENIAUSIOS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVES KURIAI 40 METŲ VADOVAUJA PATYRĘ ŽMONES. VISUOMET KREIPKITES Į ERDVIA IR PATOGIA LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ

PROGRESSIVE FURNITURE CO.

4181-83 ARCHER AVE.
Telef. Lafayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje
Baldai, Refrigeratoriai, Kaurai, Plovikios, Televizijos,
Lengvi išmokėjimai pritaikomi visiems

KLAUSYKITE: LITHUANIAN MELODIES
STOTIS WPAG BANGA 1050 KIL.
Kiekviena sekmad. 3:00—3:30
(Detroit laikų)
REIKALAIŠ KREIPKITES
15756 Lesure Ave.
Detroit 27, Mich.
Tel. BRoadway 3-2224

1953 m. aviacijos šventė

Tarptautinė aviacijos šventė ir aeronautinės pažangos paroda ir šiemet vyks Detroito liepos 9—12 d. d. Šiais metais sukanca lygiai 50 m. nuo brolių Wright pirmojo pakilimo 1903 m. Tam įvykiui atžymėti planuojamas skridimas aplink pasaulį be sustojimo, kuris prasidėtų ir baigtųsi Detroito šventės metu. Taip pat įvyks vienas sprausminių bombonešių skridimas be sustojimo iš Aliaskos bazų į Detroitą bei sprausminių naikintuvų greičio lenktynės iš Chicago į Detroitą. Numatoma didelė lėktuvų paroda žemėje ir visų rūšių skraidomųjų aparatų demonstravimai.

Gražiai sutaria

Negausios latvių bei estų bendruomenės Detroito, aišku, neturi savo radio valandėlių. Bet svarbesnėmis progomis jiems suteikia progą pasireikšti šeštadieninė lietuvių radio programa. Savo metu per lietuviškąją valandą buvo paminėta Latvijos Nepriklausomybės sukaktis, lygiai kaip ir Estijos 35-osios nepriklausomybės metinės. Graži talka mūsų kaimynams.

PERKRAUSTAU BALDUS VIETOJE IR IS TOLIMESNIŲ DISTANCIJŲ TURIS ILGĄ PATYRIMĄ
JUOZAS NAUJOKAITIS
6819 So. Rockwell Street
CHICAGO 29, ILL.
Tel. WALbrook 5-9209

Diena Ateis, Kai Būsi Linksmas Sutaupes!

Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje. BRIGHTON SAVINGS & LOAN moka 3% pelno ant jūsų sutaupy.

Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki \$10,000.00.
BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave. į vakarus nuo California Ave.
CHARLES ZEKAS, Sec'y

OFISO VALANDOS:
Pirmadi., antradi., penktadi. ir šešt. 9:00 ryto iki 4:30 p. p.
Triedadi., 9:00 ryto iki 12 v. d.
Ketvirdiadi., 9:00 ryto iki 8 vak.

PLANINGAS TAUPYMAS VISUOMET MOKA GERUS DIVIDENDUS!

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, ILL.
JOHN J. KAZANASKAS, Pres. • Tel. Virginia 7-7747
Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.I.C.

APSIZIUREK IR TAUPYK SAUGIAI
STANDARD FEDERAL turtas virš \$35,000,000.00
Atsargos Fondas 3,000,000.00
STANDARD FEDERAL yra narys Federal Savings & Ins. Corp. ir Federal Home Loan Bank System.

ISTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaryta.

JUSTIN MACKIEWICH
President and Manager

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
PHONE: Virginia 7-1141

Lietuva kenčia koncentracijos stovyklose

(Atkelta iš 4 pusl.)

laisva sielose. Už tikėjimo, laisvės ir tėvynės idealus šiandien kovoja jūsių vyskupai, kunigai ir liaudis, ypačiai jaunimas su ginklu rankose, aukodamas Dievui gražiausius metus už savo tėvynę.

Sen. Cingolani savo gražią kalbą baigė, karštu kreipimusi:

„Lietuviai, lietuviai, lietuviai! Išpatinėjai, lietuviai kovotojai, būkite optimistai, nes tautos yra nesunaikinamos, kaip neužgesinama yra Evangelijos švieta. Kartojasi Kalno Pamokslas: Kristus yra su jumis, jūsių tarpe. Jis yra pasaulio nugalėtojas.“

Vasario 16 d. minėjimas buvo pagerbtas minutės susikaupimu, baigiant žuvusius už Italijos ir Lietuvos laisvę bei Lietuvos ir Italijos Himmis.

Kas dalyvavo Lietuvos Nepriklausomybės šventėje

Lietuvos nepriklausomybės šventėje dalyvavo be aukščiau paminėtų garbingų kalbėtojų, pamaldas laikęs J. Em. kard. Pizzardo, lenkų tremtinių vizitatorius arkiv. Gawlina, ukrainiečių Apšt. vizitatorius vysk. Buczeko, Vatikano Valstybės sekretariato atstovas Mons. Ducoli, lenkų Popiež. Instituto direktorius mons. Strojny, mons. Ciavardi, Marijonų generolas tėv. Mroczek su savo taryba, kun. Albavicius ir kit.

Iš pasiauliečių: Italijos Aukštojo viceministeris A. Guidi Cingolani, Romos viceburmistras Andreoli, Užsienio Reikalų ministerijos atstovai: Konsularinio Skyriaus šefas ministeris Nicolai ir Rytų Europos skyriaus šefas markiz Solari, Romos radio užsienio tarnybos direktorius Urbani ir jo pavaduotojas dr. Lucidi, Saugumo Departamento direktorius Amatucci, italų patriotinės partijos „Aleanza Tricolore Italiana“ vadovybė: generolas Passerone, grafas Giumio di Colletoldo, pulk. Parodi, pulk. Paglia, „Libertas“ direktorius dr. Marino, Lietuvos Pasiauliečių prie šv. Sosto attache p. St. Lozoraitis ir (Min. St. Lozoraitis dalyvavo tik pamaldose, gi Min. St. Girdvainis visai nedalyvavo), už geležinės uždangos esančių kraštų atstovai ir daugybė kitų.

Tarp raštu sveikintųjų pažymėtini: Italijos krikščionių demokratų partijos gen. sekretorius Gonella, Susisiekimo ministeris Malvestiti, Romos burmistras Rebecchini, Centro Europos Krikščionių Demokratų Unijos vardu M. Kranjė ir kit.

Šventės programa iškilni salėje buvo išstatyti dailininkų Pacevičienės ir Pacevičiūtės piešiniai, dalyviams įteiktas meniškas paruoštas kūrinių katalogas. Dalyviai parodė didelio susidomėjimo lietuvių dailininkų darbais. Be to, šventės dalyviams buvo išdalintas spausdintas Pro Memoria, kuriame supažindinta visuomenė su Lietuvos reikalu.

Po iškilnių dalyvių buvo pavaizinti, kur turėjo progos laisvai pasikalbėti ir susipažinti. Visi šventės rengėjams reikė padėką ir savo susižavėjimą pui-

kiai pavykusia švente, kuri nepaisant lietaus sutraukė tiek daug dalyvių.

Sekandį dieną Romos didieji laikraščiai įsidėjo ilgus ir išsamius lietuvių šventės aprašymus, išvardindami jos dalyvius ir paduodami kalbas. Tarp kitų paminėti: „L'Osservatore Romano“, „Il Popolo“, „Il Quotidiano“, „Il Messaggero“, „La Voce Repubblicana“ ir kiti.

Vatikano radijas Vasario 16 d. davė išsą valandą specialią lietuvišką programą. Romos radijas paskyrė pusvalandį lietuviškų dainų transliavimui. Be to šventė buvo plačiai paminėta tiek Vatikano, tiek ir Romos radijo eilinės programose. Romos radijofonai išleido specialų pranešimą apie Lietuvą ir pertransliavo jį užsienio tarnyboje 24 kalbomis. Panašiai padarė ir Vatikano radijas.

Vasario 16 d. 17 val. Lietuvos Pasiauliečių prie šv. Sosto įvyko priėmimas, į kurį atsilankė lietuvių kolonija ir žymūs skaičius italų bei kitų tautų svečių. Šeimininko pareigas ėjo ir svečius priiminėjo patsai min. St. Girdvainis.

V. Mar.

D E M E S I O !

I jūrą, į mėlynuosius vandenius! Jums vadovus bus naujai išėjusi B. Stundžius knyga

„Buriavimas ir jūrininkystė“

Ją įsigysite kiekvienas buriuotojas, buvęs ar esąs jūrų skautas, jūros bičiulis, vandens sporto mėgėjas. Taip pat puiki dovana jaunimui, įvairiomis progomis.

125 pusl. Kaina \$2.00

Užsakymus su pinigais siųskite

D R A U G A S

2334 So. Oakley Ave.
Chicago 8, Ill.

Vestuvinės Nuotraukos
Aukštos Rūšies Fotografijos
Mūsų SpecialybėPrecin Photo Studio,
Inc.

EDVARDAS J. ULIS, Sav.
4068 Archer Avenue
Telefonas Virginia 7-2481

HELP WANTED — FEMALE

Ar domitės darbu su ateitimi? Turime keletą vietų gabiom

- STENOGRAPHERS
- FILE CLERKS
- TYPISTS
- GENERAL CLERICAL
- CLERKTYPISTS

Pageidaujame patyrusių arba naujai pradedančių dirbti. Malonios darbo sąlygos, įvairios pareigos. 5 dienų savaitė, gausūs priedai. Saziningsoms darbininkėms proga progresuoti. Dėl interview kreiptis —

FACTORY INSURANCE ASSOCIATION

175 W. Jackson Room 1935

HELP WANTED — VYRAI

Automobile Engine Assemblers

Patyrimas nebūtinai, mes išmokysime vyrus, kurie turi mechaninius gabumus

Geras pradinis atlyginimas

Automatiškai pakeliami

Nuolatinis darbas

Laikas ir pusė už viršvalandžius, apmokamos atostogos ir šventadieniai. D. P. Priimami, reikia kalbėti ir suprasti šiek tiek angliskai. Kreiptis —

ILLINOIS ENGINE EXCHANGE

817 W. 21st St.

CLASSIFIED AND HELP WANTED ADVERTISEMENTS

ISNUOMOJAMA

Isnuomojamas apstatytas 4 kamb. butas. Vonia ir šiltas vanduo.
Skambinkite telefonu
Bonlevard 8-2744

BUSINESS SERVICES

VLADAS ŠIMAITIS

Real Estate

3452 So. Halsted St.
Chicago 8, Ill.
Tel. Yards 7-8333
Bishop 7-0480

REAL ESTATE

2 AUKŠTŲ MEDINIS NAMAS
6 kamb. žemai: 5 kamb. viršuje: 2 aut. garažas. Išsą išsą. Pirmosios stovyklos. Priešais patogumų. Parduoda už \$14,000 skubiam parduotumui.

5213 So. St. Louis
arba suaukite savininkui prieš 2:30 arba po 7:00 val. vakaro.
Pittospekt 6-8130

MIDLOTHIAN APYLINKĖJE

Dėl patogumų ir gero gyvenimo — de luxa 5 kamb. „randai“ namas, su „utility room“, patal. garzins apšildymas, židinis, nerūdijantis plieno virtuvė. Sklypas 62 x 133, gražiai apdintas, Rock Island, Ill. Central ir autobusais transportacija, krautuvės, mokyklos, bažnyčios. Parduoda savininkas, \$27,500.

14646 S. Whipple St.
POSEN, ILL.
FULTON 5-2093

2-aukštų mūrinis namas - 4 butų
2-6 kamb., 1-4 ir 1-3; 2 aut. mūrinis garažas; su išsą rūsiu. Geros pajamos. Kampas 26-ies ir Union
Parduoda už \$12,000 nori skubiai parduoti
Saukite savininkui:
DANUBE 6-1451

2 SKLYPŲ KIEKVIENAS po 100 x 125. Elektra ir gasas; 117th ir Keeler. Parduoda kiekvieną už \$1,000. Greitai parduotumui skambinkite savininkui

Walbrook 5-5920

Parduotumui modernūs mūrinis „bizonas“ namas. Du butai po 3 kambarius. Naujas 2 aut. garažas, naujas stokeris. Abi butai užimami tuojau. Savininkas 2-me augšte.

212 E. 79th St.

HUDSON 8-0476

Parduotumui mūrinis namas
Du butai po 5 kambarius. \$10,000.
2019 W. 23rd St. ROCKWELL 2-4316

“DRAUGAS” AGENCY

55 E. Washington St.
Tel. DEarborn 2-2434

2334 So. Oakley Ave.

Tel. Virginia 7-6640—7-6641

PROGOS — OPPORTUNITIES

BEAUTY SALON

Modern, 2 booths; well established clientele, reasonable rent, good lease, must be seen to appreciate. Sacrifice for immediate sale due to illness. By owner.

2421 Burr Oak
FULTON 5-4673

SANDWICH SHOP

Visi nauji įrenginiai: geras aplynkis; žema nuoma; gera sutartis; idealiska vieta porai; turite pamatyti įvertinti. Įkainuota skubiam parduotumui dėl kitų susidomėjimų.

2880 Milwaukee Ave.
Capital 7-3213

Parduodama krautuvė; moderniški įrenginiai; arti Marquette Park'o. Holy Cross ligoninės ir trijų mokyklų. Geras elgas biznis; prieinama. Turite parduoti dėl ligos.

Saukite
Pittospekt 6-8302
nuo 12:00 pietų iki 2:00 p.p.

MAISTO KRAUTUVĖ

Produktų, mėsos ir šaldyto maisto. Su visais patogumais. Kaina \$3,800; nuoma \$45.00 mėnesiui. Kreiptis: 3553 So. Washenaw Ave. Atidarymo nuo 8:00 v. ryto iki 6:00 v. v. sekmd. ir šventinėms uždara. Saukite: LAfayette 3-9009 po 6:00 v. v. Saukite: Virginia 7-2605

LUNCH ROOM AND FOUNTAIN
Gamina savo ledus. Vieno augšto mūrinis namas su 5 kamb. butu. Didesnė apyvarta, biznis gali būti padidintas. Teisingai įkainuotas, dėl ligos nori skubiai parduoti. Val. nuo 7 ryto iki 5 vak. 5 dienas savaitę. Pamato įvertinti.
TOWNHALL 3-9400

MAISTO — MESOS KRAUTUVĖ
Pilnai įrengta su plinta prekų. Geros aplynkis ir nuolatinė klientūra. Taip pat gyvenamas butas užpalkyje. Nori skubiai parduoti; parduos kaip stovi už \$6,000 grynais pinigais.

Victory 2-0083

HELP WANTED — VYRAI

Ar domitės nuolatinio darbu? Mums reikalingi

MACHINISTAI

Geros darbo sąlygos, darbininkų priedai, geras atlyginimas. Imama D. P. Reikalinga kalbėti angliskai. Kreiptis —

KUX MACHINE CO.

6725 N. Ridge Ave.

Turime nuolatinį darba švarioje dirbtuvėje ir darbininkus įvertiname. CRANE PACKING CO. dabar ima

- TURRET LATHE OPERS.
- INSPECTORS
- JANITORS
- LAPPING MACH. OPERS.
- MILLING MACH. OPERS.
- TIMEKEEPER

Geros darbo sąlygos. Visi priedai darbininkams. Proga progresuoti saziningsoms darbininkams. Priimama D. P. Angli kalba reikalinga. Matykite Mr. Chas. Seaton

CRANE PACKING CO.

6400 W. Oakton. KEystone 9-4534
MORTON GROVE

- MOLDERS
- CORE MAKERS AND
- MACHINE OPERATORS for GRAY IRON

Jobbing Foundry work. We make castings up to 20 ton. Our foundry is very modern with mechanized equipment that creates good working conditions. Hourly rate \$1.97 per hour, with

- PAID HOLIDAYS
- VACATIONS AND
- WELFARE PLAN.

Apply —

HANSELL-ELCOCK CO.
3153 S. California Ave.
Bishop 7-4250
Ask for Personnel Mgr.

HELP WANTED — VYRAI

FURNITURE REFINISHERS
CAREER OPPORTUNITIES

“WORLD'S LARGEST RETAILER” for men experienced in all phases of furniture refinishing. A chance to put your skill to work for good wages & our many employee benefits

- DISCOUNT
- PROFIT SHARING
- HOSPITAL PLAN
- ILLNESS PAYMENT
- INSURANCE
- FREE SCHOOLING, ETC.

SEARS ROEBUCK & CO.

1400 W. 35th St.

B & S. AUTOMATIC SCREW MACHINE

set up men operators
Drill press operators
Day work, overtime
Good working conditions

RELIABLE SCREW MACHINE PRODUCTS

4433 W. Rice St.

Vyrai turinti šiek tiek mechanisko patyrimo

ISMOKITE AMATĄ

Labai specializuotos srities amatas.

Geras pradinis atlyginimas... 48 val. savaitė

Puikios darbo sąlygos

Darbai su ateitimi

Reikalinga kalbėti angliskai

National Lead Co.

1710 S. Peoria St.

1 blokas į vakarus nuo 18-tos ir Halsted St.

MAINTENANCE HELPER

48 HR. WK.
DAY SHIFT
PERM.
GOOD WORKING
CONDITIONS
WELFARE BENEFITS

Jim—Taylor 9-1100

APEX SMELTING

2537 W. Taylor

WOODWORKERS

MACHINE HAND IR
CABINET MAKERS

Nuolatinis; geros darbo sąlygos. Dienomis.

JAY FURNITURE

SPECIALTY CO.

2541 W. Cermak Rd.

3-čias aukštas

JIESKO DARBO

Stiprus 65 metų vyras, pageidauja darbo prie namų prižiūrėjimo.

5002 S. Justine St.

Chicago 36, Ill.

REIKALINGAS BUTAS

Vyras ir žmona įslejo 3 ar 4 kamb. neapstatytą butą, Brighton Parko ar Marquette Parko savininkai turintieji butą prašome paaukti. 21 m. išgyvenom vieną vietą.

Tel. FAirfax 4-3634

ISNUOMOJAMA

BY OWNER
Store for rent — Corner. Gas heat, basement. Excellent for lunch room or tavern, or any other type business also
For sale Grocery-Meat market. New Store. New fixtures. Near everything. Good business. Well established. Fine opportunity for interested person.
9708 Cottage Grove Ave.

Mieg. kambarys vyru, Brighton Parko. Galima naudotis virtuve.

Skambinkite po 5 val. vak.

Virginia 7-5670

Išnuomojamas 1 kamb. apšildomas butas, be baldų.

212 E. 79th St.

HUDSON 8-0476

Jei čirte parduoti ar išnuomoti, pasiskelbkite gultie skelbimu skyriaus. Skelbimą galite parduoti telefonu: Virginia 7-6640.

HELP WANTED — MOTERYS

Dirbkite arti namų, sutaukykite kelionės laiką ir išlaidas.

TYPIST-GENERAL CLERK
Pageidaujama patyrusi arba pramokusi naujai mokyklą baigusios. Malonios darbo sąlygos, įvairios pareigos. 5 dienų savaitė. Gausūs priedai. Kreiptis —

CRAFTSMAN SERVICE

2727 So. Mary

Dirbkite arti namų — išvenkite miesto centro susikimimą. Turime vietą gabiai

STENOGRAFEI

Pageidaujama patyrusi, bet imsimame pramokusi naujai mokyklą baigusios. Malonios darbo sąlygos, įvairios pareigos. 5 dienų savaitė. Dėl interview saukite —

Portsmouth 7-8411

Ar domitės nuolatinio darbu? Turime keletą vietų gabiom:

- STENOGRAPHERS
- TYPISTS
- GENERAL CLERK —
- famillar with figures

dirbti mūsų buhalterijos skyriu je. Malonios darbo sąlygos, įvairios pareigos, 5 dienų savaitė, gausūs priedai. Puiki proga progresuoti.

Dėl interview kreipkitės

BORG WARNER
INTERNATIONAL
79 E. Adams

Ar jūs domitės pastoviu darbu su saugia ateitimi? Turime vietą dabar pajėgiančiai

TYPIST — BILLER

Patyrusi, bet bus priimama ir pamokyta baigus mokyklą. Malonios darbo sąlygos, įvairios pareigos. 5 dienos savaitėje. Gausūs priedai. Gera proga saziningsoms darbininkėms susisiekti arba skambinkite pasikalbėjimui

MR. W. A. JUERGENS

Machinery & Welder Corp.

1324 W. Fulton

HAYmarket 1-3620

TYPISTS EXPERIENCED

Will consider capable beginners Will train. Some knowledge of Shorthand helpful. Perm. 5 day 40 hr. wk. Good working conditions. Call for appt.

Mr. Swanton

7530 S. Western Ave.

Walbrook 5-2301

Ar domitės nuolatinio darbu su užtikrinta ateitimi? Turime vietų dėl

GENERAL CLERKS-TYPISTS

Pageidaujama patyrusi arba pramokusi mokyklą baigusios. Malonios darbo sąlygos, įvairios pareigos. 6 dienų savaitė. Gera proga saziningsoms darbininkėms. Kreiptis dėl interview —

CHICAGO CYCLE SUPPLY CO.

224 N. Desplaines St.

Ar domitės nuolatinio darbu su užtikrinta ateitimi? Turime vietų dėl

• INSPECTORS

• PACKERS

• ASSEMBLY WORKERS

• STENOS

• DICTAPHONE OPERS.

• TYPISTS

Pageidaujamos patyrusios, bet imsimame budrias naujai pradedančias. Malonios darbo sąlygos, įvairios pareigos. Visi darbininkų priedai. Pastoviomis darbininkėms proga progresuoti. Kreiptis Mr. Chas. Seaton.

CRANE PACKING CO.

6400 W. Oakton

KEystone 9-4534 Morton Grove

VYRAI IR MOTERYS

Reikalinga lietuvių pora dirbti Syngare. Vyras ir žmona. Vyras prižiūrėtojo darbas, žmona padėti. Nuolatinis labai geras atlyginimas pilnas priedas pajamos, įskaitant 3 kamb. butą.

Pamatykite B. Vogel
3512 W. Polk St.
KEdzie 3-4973

PIRKITE APSAUGOS BONUS

HELP WANTED — MOTERYS

Work close to home, save travelling time and expense.

SPECTOR MOTOR SERVICE has several immediate openings for KEY PUNCH OPERATORS Pleasant working conditions, liberal company benefits, music while you work. Apply or call for personal interview.

3100 S. Wolcott

FRontier 6-0330

Ar domitės nuolatinio darbu su ateitimi?

H. J. HEINZ CO.

Turi keletą vietų

IŠ ARTI IR TOLI

A. J. VALSTYBĖS

— Meno ansamblis, vadovaujamas Alice Stephens, kovo 1 d. 3:30 val. p. p. atliks programą „Draugo“ koncerte Maria High School, California ir Marquette Blvd. Programoje „Miko Petrausko Vaizdai“ su trim sekcijomis iš liaudies operų „Birutė“ ir „Eglė, žalčių karalienė“. Be to, tik pirmas kartas Chicago kultūriniam gyvenimui, kad „Draugo“ dienraščio metinis koncertas bus pakartotas, pakeičiant visuomenę. Niekio nuostabaus, nes pasirodė gerai, pastatymas įspūdingas, išleista daug pinigų veikloje geriamam pastatymui, todėl koncertas kartojamas kovo 1 d. 3:30 val. p. p. punktualiai Maria High School salėje.

— Sv. Kryžiaus parapijos mokykloje Vasario 16 d. minėjimas. Vasario 16 d. šventę minint pradžioje buvo trumpa paskaita lietuvių ir anglų kalbomis apie Vasario 16 d. šventės kilmę ir jo reikšmę lietuvių tautai. Po to buvo vaizdelis ir tai dienai tinkami paveikslai, gražių deklamacijų, poezijos tautinių šokių, keletą dainų. Minėjimas baigtas Amerikos ir Lietuvos himnais. Visą minėjimą vaikai sekė su dideliu susidomėjimu, nesigalėdami katučių šventės minėjimo dalyviams. Sv. Kryžiaus parapijos mokyklai vaikai davė sesuo Barbara.

— Antanina Nausėdienė, Sv. Kazimiero Seserų Vienoyno Rėmėjų Draugijos Centro pirmininkė, nupirko keturis biletus „Draugo“ koncerto, kuris įvyks kovo 1 d. 3:30 val. p. p. Maria High School. Antaninos Nausėdienės močiutė — Antanina Petrauskaitė (Mikutavičienė) yra a. a. Miko Petrausko tėvo sesuo. Mikas atvykęs į Chicago sustodavo pas Nausėdus Bridgeporte. Iš jų namų po paskutinio ilgesnio atsilankymo a. a. Mikas išvyko į Lietuvą.

— Kun. A. C. Martinkus, Dievo Apaizdos parapijos klebonas, per du praėjusius sekmdienius prieš visas šv. Mišias nuosirdžiai ragino visus parapijos lietuvius skaitlingai dalyvauti rengiamame Lietuvos Nepriklausomybės sukakties minėjime, kuris įvyko parapijos salėje vasario 22 dieną. JAV L. B. 18-tos Apylinkės valdyba gerb. klebonui nuosirdžiai dėkoja.

— Patricia Saltmieriūtė, Brighton Park lietuvių veikėjos Veronikos Gečienės anūkė, susižiedavo su Jonu Kainiu. Susižieduotinis tarnauja JAV kariuomenėje ir dabar yra siunčiamas į kalbų mokyklą. Patricia, trečios kartos Amerikos lietuvaite, ne tik gražiai kalba, bet skaito ir rašo lietuviškai. Susižieduotinių vaikų įvyko susižieduotinės tėvų namuose.

— Cpl. Donald S. Sereika, 21 metų, 5029 W. 18th žuvęs 1951 m. birželio 7 d. Korėjos karo lauke, laidojamas šiandien Queen of Heaven kapinėse. Už jo sielą pamaldos bus atliktos šiandien (vasario 26 d.) 8:30 val. ryte šv. Antano parapijos bažnyčioje, Cicero, Ill.

— Adv. Vytautas Vaitiekūnas, Lietuvos Komiteto narys, šiomis dienomis lankėsi Chicagoje. Vasario 22 d. jis gausiam lietuvių Fronto bičiulių susirinkime padarė platų tarptautinės politikos ir lietuvių vadovaujančių veiksmų apžvalgą — pranešimą.

DID. BRITANIJOS

— Ministeris Vasario 16 d. Lietuvos ministeris B. K. Balutis Vasario 16 d. proga pasirašė atsisveikimą Anglijos lietuvių, pavadinęs jį „Didžioji diena“. Tame atsisveikime tarp kito rašoma: „Tad švęskim Vasario šešioliktą dieną su ūpu pakeltu ir pažadu tvirtu: „Te akys mums plyšta, te rankos nudžiūsta pirmiau, nei pamiršim Tave, o Tėvyne!“ Tebūna tad šventė šita iškilminga! Mūsų mintys ir širdys ir lūpos tešaukia vienodai: „Ilgiausi, laimingi Tau metų! Te laisvę, kaip saulę, ir vėl Tau nušviš!“

— Uli knygų platintoja. Anglijos lietuvių dabar patenkinti, kad gali gauti lietuviškų knygų, išsinešusių visame laisvame pasaulyje. Londone labai sėkmingai platina knygas Dainora Daunoraitė, kuri visas naujas knygas skelbia „B. Lietuvos“ savaitraštyje. Jos adresas: 49, Thornton Ave., London W. 4. Be to, kiekvienas DBLS skyrius turi savo atskirą knygų platintoją, kuris kiekvieną dieną pasiūlo lietuviams lietuviškos spaudos. Didžiausia klūtis vadovaujama grupė atpasakoja Vasario 16 akto istoriją ir jo prasmę. Minėjimas baigtas giesme Marija, Marija. Baigus minėjimą, klb. J. Bakšys susijaudinęs dėkoja seselėms ir visiems mokiniams už to gražų Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą. Kun. klb. J. Bakšys savo žodį į mokinius baigė primimu, kad šv. Jurgio parapijos mokyklos mokiniai yra lietuvių vaikai, todėl ir jie lietuvių. Negi galis šunelis virsti katiniu, gaidys voveraitė... Tad ir žmogus, jei jis gimė iš lietuvių tėvų, jis negali virsti angliu ar vokiečiu.

PRANCOZIJOJE

— Kauno arkivyskupo metro polito J. Skvirecko žodis prancūzų kalba. Paryžiuje buvo surengtas Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas. Po oficialaus atidaromojo žodžio ir Lietuvos atstovo kalbos, meninės programos dalį atliko pianistė A. Matukaitė ir smuikininkė E. Kuprevičiūtė ir S. Užpolevičaitė vadovaujamas choras; be to, buvo deklamacijos ir tautiniai šokiai. Prancūzų kalba leidžiamos „Bulletin Lithuanien“ redakcija painformavo prancūzų ir tremtinių spaudą apie Lietuvos laisvės šventę. Dr. S. A. Bačkis Vasario 16 dieną išleido prancūzų k. spec. spaudos informaciją, kurių 1-me puslapyje žymi įvairius numatytus rengimus, ypač radio Europoje, ir pateikė arkiv. metropol. J. Skvirecko žodį Vasario 16-jai prancūziškai.

ŠVEICARIJOJE

— Žiaurios tirono dienos jau suskaitytos... Šveicarijoje apie Lietuvą įsidėjo straipsnius keli šveicarų laikraščiai. Centrinis Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas buvo suruoštas Zueriche. Į minėjimą savo atstovą atsiuntė taip pat „Neue Zuercher Nachrichten“. Vasario 16 d. proga LB Šveicarijos krašto valdybos pirmininko inž. J. Stankaus įkalbėtas žodis buvo transliuojamas per šveicarų Beromünster radiją vasario 21 d. Berne ir jo apylinkių lietuviams, taip pat Lietuvoje gyvenę šveicarai Vasario 16 d. minėti buvo susirinkę pas šveicarijos LB tarybos pirm. dr. A. Gerutį. VT Informacijos Taryba išsiuntė magnet. juostelę su lietuviškomis giesmėmis, dainomis ir laiko signalais. Šveicarijos LB vardu pirmininko J. Stankaus pasiūstame per A. B. sveikinime buvo pažymėta, kad „žiaurios tirono dienos jau suskaitytos — nebeilgai jis purvinas budelio batals mindžios mūsų prakitau, asaromis ir krauju nušlakstyta žemelė“.

AUSTRALIJOJE

— Lietuviška valandėlė Australijoje. Vasario 16 d. proga per Melbourne radio stotį 3LO buvo duota lietuviška valandėlė su liaudies dainomis ir malda už Lietuvą.

SURADO DINGUSI VAIKA

Edwin Lefevre, 3 metų, gulęs lovoje, buvo dingęs 21 valandą. Jį rado sargybinis Frank Boylan (kairėje) gulintį ant akmenų už mylios nuo namų. Tėvai žiūri į surastą vaiką. (INS)

CHICAGOS ŽINIOS

Teisininkai prieš komunistus

Edgewater Beach viešbutyje baigėsi JAV advokatų suvažiavimas. Jame buvo priimtos rezoliucijos, kurių pora reikalauja, kad JAV ir teisingumo ministeris (attorney general) įpareigotų teisėjus patikrinti advokatus, ar jie neturi būti iš dalyvavimo teisme pašalinti kaip komunistai; taipgi valstybių teisininkų vadovybės įpareigojama patikrinti, ar įtariamais asmenimis dėl savo komunistinių pažiūrų neturi būti pašalinti nuo advokatūros. Suvažiavimas konstatavo, kad priklausymas komunistų partijai yra nesuderinamas su advokato pagrindine priesaika.

Atomisinis maisto konservavimas

Conrad Hilton viešbutyje įvyko maisto konservuotojų (National Canners) draugijos suvažiavimas, kuris sutraukė apie 18,000 žmonių. Suvažiavimo metu pranešta, kad daromi bandymai maistą konservuoti atominiais spinduliais: sudėtą į sandarias dėžutes maistą peršviečiama gammos spinduliais, stengiantis užimti gedimą galinčias sukelti bakterijas. Vadovaujantis ligišioliniais daviniais neatrodo, kad toks konservavimo būdas būtų praktiškas.

Ginčai dėl kopečių

Įvykus gaisrininkų nelaimėi Chicago spaudoje užvirė ginčai dėl kopečių. Amerikiečių laikraščiai kaltina ugniagesių viršininką, kam jis nori medinių kopečių, kurios, pasirodė, esančios pavojingos. Be to, šitokių kopečių įtaisymas Chicago ugniagesiams kainuos net \$177,246 dolerių daugiau, kaip moderniškesnių kopečių įtaisyimas didžiojo New Yorko miesto ugniagesiams.

Atrado pagrobtą dukrelę

Ruta Padian, 24 metų motina, gyvenanti 1013 Ainslie, trumpam laikui sustojo ties 1105 Lawrence ir lauke vežimėlyje paliko trijų mėnesių mergaitę. Sugrįžusi mergaitės neberado. Pranešė policijai, kuri po stropaus įsiekimo kūdikį atrado pas Anną Novak, 50 metų amžiaus, gyvenančią 814 Eastwood. Ji buvo sulaikyta apklausinėjimui, o mergytė grąžinta motinai.

Mėras pritaria

Sumanymas daryti automobilams statyti aikštes netoli pakeltojo tramvajaus (elevated) stočių, randa pritarimą mero įstaigoje. Kennelly randa tai praktišku sumanymu ir numato įtraukti į ateities planų vykdyimą.

Moteriški baltinių vagis

Gyventojai pranešė policijai, kad į rūšį įsilindęs kažkoks nepažįstamas žmogus. Atvykus policijai ji suareštavo. Pasirodė, kad tai būta 26 metų sunkvežimio šoferio, kurs prisipažino buvęs įsilaužęs į aštuonius pietinės Chicago rūsius ir išvogęs kiek moteriškų baltinių. Jis yra iš Schenectady, N. Y. Padarius krata jo bute, viename viešbutyje netoli miesto centro, atrasta lagaminai su moteriškais baltiniais. Kapt. Hennessy tvirtina, kad įtariamasis labai panašus į tą nusikaltėlio škieč, kokį A. Valonis padarė pagal užpultų moterų parodymus — kaip atrodė jų užpuolėjas.

Chicago darosi saugesnė

Kai teisėjai pradėjo griežti griebti gurtų vairuotojus, mėsai sumušties susisiekimo nelaimės. Per pirmas 23 vasario mėn. dienas susisiekimo nelaimės šiemet buvo užmuštų 19 žmonių, kai per tą patį laikotarpį praėjusiais metais — 29. Per sausio mėn. buvo nelaimės užmuštų 26, o per sausio mėn. praėjusiais metais — 37, taigi žymus sumažėjimas, nors automobilių judėjimais šiais metais yra didesnis. Taipgi sumažėjo sulaikymas gurtų vairuotojų.

Gembliavimas ir kyšiai

Yra išleistas įstatymas pagal kurį ir nelegaliai veikia gembleriai turi mokėti valstybinius mokesčius nuo pelno. Už jų nemokėjimą valstybinės įstaigos gemblerius kietai griežia. Norėdami įrodyti, kad jie mažiau pelno turi, gembleriai prie savo išlaidų priskaito ir policijai duodamus kyšius, kad jų negaudytų. Iškyla medžiaga naujiesiems tardymams ir byloms.

Tirs krebiozona

Tarp Chicago profesorų mažai įkarščio sukėlęs ginčas dėl naujo vaisto prieš vėžį — krebiozoną — atsidūrė Illinois įstatymų leidimo įstaigoje. Illinois atstovų rūmų egzektuvės nubalsavo praversti krebiozoną tyrinimą. Tam reikalui bus sudaryta komisija iš septynių žemųjų rūmų atstovų, septynių senatorių, kuriems suteikiama teisė bausmėmis priversti liudininkus duoti parodymus.

Aitvarai kliudė lėktuvams

Sušilus orui, vaikai pradėjo leisti ir padangas savo ant siūlių prištus aitvarus. Vienam jų būriui, užsilipus ant apleistos mokyklos, esančios netoli aerodromo, pasisekė iškelti aitvarą net 200 pėdų aukščio. Tai jau kliudė lėktuvams nutūpti ir aerodromo administracija išsaukė policiją, kurią pamatė vaikai išbėgiojo, o policija iškeltą aitvarą nutraukė.

Nužudyta moteris

Chicagoje įvyko du žmogžudžių užpuolimai. Savo namuose nužudyta 66 metų moteris Emma Cohen. Jos kaukolė buvo su daužyta, kaip atrodo, vaizų konservavimo puodu, kurs rastas kruvinas netoliese gulintis.

Taipgi netoli mirties buvo aršta Viktorija Pavlinski, 32 metų amžiaus, gyvenanti 2617 Luther str. Kaimynai atrado ją su šūvio nutrenkta žauna. Jieš komas jos vyro brolis Edvardas Pavlinski gyvenęs 2024 W. 18 str. Ryšium su Emmos Cohen nužudymu tardomas jos sūnus.

Griebia saliuonus

Chicago mēras Kennelly uždarė tris saliuonus, kurie buvo išvardyti komisijos kovai su nusikaltimais. Jų leidimai buvo atšaukti rekomenduojant Hudson srities policijos kapitonui J. Vojtech, kurs patvirtino, kad tos vietos yra degeneratų lizdai. Taipgi buvo atšaukti leidimai aštuoniems kitiems saliuonams.

1,000 naujų ženklų

Chicago mieste, pavojingesnėse sankryžose, greit įtaisyta 1,000 naujų susisiekimo ženklų, daugiausiai nurodančių automobiliams sustoti. Tie ženklai yra padaryti iš gerai reflektuojančios medžiagos ir, tikimasi, kad jie sumažins nelaimių skaičių.

Vaikų dovana policininkui

Daugiau, kaip 3,000 moksleivių, kurie lanko Aplankymo parapijos mokyklą 5435 Peoria Str. sumetė savo centus ir nupirko laikrodį policininkui Delaney, kurs per 16 metų buvo priskirtas saugoti juos perėjimuose.

Jau gieda paukščiai

Gamtininkai praneša, kad Chicago užmiesio parkuose jau pradeda giedoti paukščiai. Jie čia pasilieką visą žiemą, bet giedoti teprededa tada, kai jų nuomone jau yra gerokai apšilę, į pavasarį.

Sv. Povilas dienraštyje

Vienas didžiausių pasaulio dienraščių, Chicago Daily Tribune, gavėnijos metu spausdina savo skiltyse Sv. Povilo gyvenimą.

Atvežė du žuvusius Korėjoje

Laivas Rock Springs Victory į San Francisco uostą atgabeno 126 žuvusius Korėjoje. Jų tarpe yra ir du chigiečiai: pvt. Ch. Cook ir pvt. Th. Sykora.

NELEŠ MAZALAITES

GINTARINIAI VARTAI

Jury komisija atkreipė dėmesį į tai, kad šiame veikle Autorė įprasminta kentėjimas ir kelia šviesnio gyvenimo viltis. Iš tikrųjų, jokiame veikle Jūs nerastite tiek daug pagrįsto optimizmo, kaip šioje premijuotoje knygoje. Telefonu ar laiškais siųskite užsakymus:

„DRAUGAS“
2334 So. Oakley Ave.,
Chicago 8, Illinois
Telephone — VIrginia 7-6640-41

Užsakymai bus tą pačią dieną išpildyti. Knyga turi 248 psl. ir kainuoja tik 2 dol.

KAS, KĄ IR KUR

— Kvietimas į jaunimo šventę. Jaunimo globėjo šv. Kazimiero šventę Chicago organizuotasis jaunimas šiemet švęs kovo 1 d. šv. Antano parapijos bažnyčioje, kampas 15 ir 50 gatvių Ciceroj, Ill. Iškilmingos šv. Mišios, per kurias bendrai prie šv. Komunijos eis vyčiai — jauniai, sendraugiai, ateitininkai — moksleiviai, studentai, sendraugiai ir skautai, bus 9 val. ryto. Į bažnyčią bus einama eisenoj iš parapijos salės, dėl to visi prašomi suvažiuoti pusvalandžiu anksčiau.

Po to bendri pusryčiai parapijos salėje.

Vakare Lietuvos Vyčių salėje tradicinė vyčių sendraugių vakarienė pagerbimui naujų narių ir pakeltų į L. Vyčių Organizacijos 3-ji laipsnį. Vakariene kainuos \$1.50 asm.

— Chicago Lietuvių Moterų

Klubo „Charity card party“ ir skrybėlių paroda. Chicago L. Moterų Klubas per 30 metų pasižymėjo savo labdarine ir kultūringa veikla. Gražiai užsirekomendavo savo rėmimu mūsų įstaigų bei organizacijų. Štai vėl jis veikia — kovo 4 d. 7 val. vak. Lietuvių Auditorijoje, 3137 So. Halsted Str., rengia „card party“ ir skrybėlių parodą, kurias išstatys The Fair krautuvė iš Evergreen Plaza. Bus įvairių ir brangių skrybėlių dovanoms. Verta pamatyti visiems paroda. Įžanga \$1.00 Visas pelnas skiriamas labdarai. Klubo parengimai reti, bet, kai jie įvyksta, būna šaunūs ir geri. Visi esti patenkinti, mes gauna vertingų dovanų. Rengimo komisiją sudaro: Adelė Mikšis, Irena Žibias, B. Ambrozė, J. Barshevsky, O. Biežis, A. Brazis, C. Hofer, V. Kamenjarin, Della Kuraitis, J. Ošinskas, E. Palionis, G. Pollack, F. Suikas, F. Simkus, P. Strikol, L. Vanagaitienė, H. Voidat. Visi kviečiami.

Komisija

— Budriko radio programa. Šį vakarą nepamirškite pasiklausyti Budriko radio programos iš stoties WHCF, 1450 kil. nuo 6 iki 7 val. Programoje dalyvauja žinomas solistas-muzikas Antanas Giedraitis, Sv. P. Marijos Gimimo parapijos vargonininkas. Taipgi radio orkestras atliks keletą naujų gražių muzikos kūrinių. Šias programos leidžia Juozas Budriko namų rakandų, televizijų ir aukšinių daiktų krautuvė Chicagoje, 3241 S. Halsted St. K. K.

— Sv. Petronėlės Draugijos susirinkimas šaukiamas kovo 1 d., 1 val. p. p. šv. Jurgio parapijos salėje, 32nd pl. ir Litanica. Visos narės malonėkite atsilankyti į susirinkimą.

Valdyba

Jau išėjo iš spaudos
Č. GRINCEVICIAUS
VIDURNAKČIO VARGONAI
Su Grincevičium nenuobodu keliauti Alpėmis ir gėrėtis miegančia graike; su juo įdomu lankytis senojuose Lietuvos šventoriuose ir klausytis triukšmingo šventųjų gincų ar vidurnakčio vargonų muzikos.
131 pusl. Kaina \$1.50
Užsakymai su pinigais siųskite: „Draugas“, 2334 So. Oakley Ave. Chicago 8, Ill.

Sekmadienį nauja SOPHIE BARCUS radijo

VALANDA IŠ NAUJOS STOTIES WOPA 1490 KIL. IR FM 102.3 MC 9:00 VAL. PRIEŠ PIETUS

Patys pasiklausykite ir kitus paraginkite klausytis kiekvieną sekmadienį 9:00 val. prieš pietus iš stoties WOPA 1490 kil. Girdėsite įdomesnę lietuvišką programą.

SOPHIE BARCUS programos nuo pirmadienio iki šeštadienio, taip pat kaip ir visada iš stoties WGES 1390 kil. Bile reikalau skambinkite: HEmlock 4-2413

7121 So. Rockwell St. Chicago 29, Ill.